

@up

Περιοδική Έκδοση
Πανεπιστημίου Πατρών

3η περίοδος
τεύχος 10
Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2022

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

@UP: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ-ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Κατερίνα Κωστίου - Γιάννης Παπαθεοδώρου (Τμήμα Φιλολογίας)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πάνος Αλεξόπουλος (Ιατρική Σχολή)

Θεόδωρος Αντωνακόπουλος (Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Τεχνολογίας Υπολογιστών-Πολυτεχνείο)

Μαρία Αργυροπούλου (Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού)

Χρυσή Καραπαναγιώτη (Τμήμα Χημείας-Σχολή Θετικών Επιστημών)

Αρχόντω Τερζή (Τμήμα Λογοθεραπείας, ΣΕΑΥ)

Κώστας Τσεκούρας (Τμήμα Οικονομικών Επιστημών-ΣΟΔΕ)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Φιλίω Βογιαντζή (Μονάδα Οικονομικής & Διοικητικής Υποστήριξης Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών)

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

PENCILCASE

ΜΟΝΙΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Μαρίνα Αναγνωστοπούλου (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Βασιλική Βαλιάνη (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Κώστας Βασιλόπουλος (Φοιτητής, Τμήμα Φυσικής)

Σταματία Καλλιβωκά (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Χαρά Λαγού (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Σταυρούλα Μακρή (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Αγγελική Ματράκα (Υποψ. Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Βασιλική Παπούλια (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

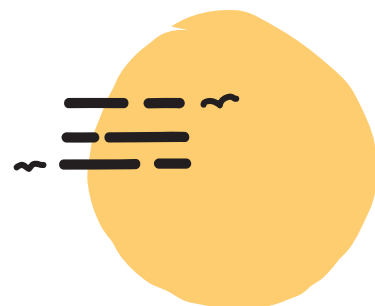
Ματίνα Παρασκευά (Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Αντρέας Παρασκευόπουλος (Μεταπτ. φοιτητής, Τμήμα Φιλολογίας)

Άντα Σαμαρά (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Βενετία Σχοινά (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)

Παναγιώτα Φωτεινοπούλου (Φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Ρέα Γαλανάκη, Αργύριος Γκιώνης, Παναγιώτης Δημόπουλος, Σταύρος Καλαϊτζίδης, Άννα Καρατζά, Κρίστου Κουνινιώτη, Κατερίνα Κωστίου, Χαρά Λαγού, Σταυρούλα Μακρή, Χρυσάνθη Μηλιτσοπούλου, Κωνσταντίνος Μπουχάγιερ, Ευγενία Ορφανού, Δήμητρα Παπαδημητρίου, Γιάννης Παπαθεοδώρου, Αντρέας Παρασκευόπουλος, Βενετία Σχοινά, Λεωνίδα Σωτηρόπουλος

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Συντάκτες της ύλης

Upatras Photo Gallery

Pexels.com / Unsplash.com

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

newsletter@upatras.gr

Ενυπόγραφα άρθρα και συνεντεύξεις δεσμεύουν μόνον τους συντάκτες τους. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιουδήποτε μέρους της ύλης του @Up, αρκεί να είναι ακριβής και να αναφέρεται η πηγή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

EDITORIAL

ΑΟΡΑΤΗ ΕΠΙΔΗΜΙΑ (4)

UP-ΟΥΕΙΣ

ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ: ΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΜΕ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ (6)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟ» – ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ (9)

ΓΑΕΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΕΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ – ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (10)

«ΕΥΦΥΗΣ ΓΕΦΥΡΑ»: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΕΤΙΑ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ (12)

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ – ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΗΛΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ & ΕΥΓΕΝΙΑ ΟΡΦΑΝΟΥ (14)

UP-ΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

X X Ψ = ΟΔΙΤΗΣ, ΤΑΞΙΔΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΡΟΜΗ. ΟΠΟΥ Χ = ΕΝΑΣ ΑΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΥΡΟΠΙΝΑΚΑΣ, ΒΡΕΙΤΕ ΤΟΝ Ψ – ANNA KAPATZA (15)

(UNIVER)CITY

ΡΕΑ ΓΑΛΑΝΑΚΗ: «Η ΜΝΗΜΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ» – ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΤΥ ΚΟΥΝΙΝΙΩΤΗ (18)

ALUMNI

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΧΑΓΙΕΡ: ΕΝΑΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΣ, ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ (20)

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ (ΠΡΟ)ΤΑΣΕΙΣ

«ΠΑΜΕ ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΩΝ ΤΕΡΑΤΩΝ!» – ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΓΚΙΩΝΗΣ (21)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΕΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΒΙΒΛΙΟ

ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ Η ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ; ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ – ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (23)

ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ-ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΦΣΚΙ: ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ – ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ (24)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΜΙΚΡΟ ΣΩΜΑ: ΤΟ ΠΑΡΑ-ΜΥΘΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ LAURA SAMANI – ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ (26)

ΑΝΙΜΕ: ΜΙΑ ΠΑΡΕΞΗΓΗΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ ΤΕΧΝΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ – ΒΕΝΕΤΙΑ ΣΧΟΙΝΑ (27)

ΣΤΟΡΓΗ: ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΑΡΚΕΤΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΑΠΟ ΤΑ ΑΛΛΑ – ΒΕΝΕΤΙΑ ΣΧΟΙΝΑ (29)

ΘΕΑΤΡΟ

«ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΞΙΑ» – ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ (30)

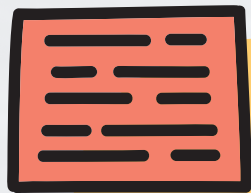
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΠΟΥΖΑΝΗΣ: «ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΟΥ ΤΟ ΠΑΙΔΙ, ΓΙΑΤΙ ΑΝ ΓΛΙΤΩΣΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΠΙΔΑ» – ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΒΕΝΕΤΙΑ ΣΧΟΙΝΑ (31)

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΤΟ @UP ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ: ΝΕΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΕΣ 2022 – ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΑΚΡΗ (34)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ (35)

Editorial

ΑΟΡΑΤΗ ΕΠΙΔΗΜΙΑ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Η πρόσφατη υπόθεση της «Κιβωτού του Κόσμου» ανέδειξε, δυστυχώς με ανατριχιαστικό τρόπο, το πρόβλημα της κακοποίησης των παιδιών. Προφανώς, αυτή η στήλη δεν πρόκειται να υποκαταστήσει τη Δικαιοσύνη και να «καταδικάσει» τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, ακολουθώντας το τηλεοπτικό πρότυπο και τις κραυγές των «λαϊκών δικαστηρίων». Ωστόσο, το Πανεπιστήμιο δεν μπορεί – και δεν πρέπει – να μένει αμέτοχο στα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα. Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, με ορισμένα στατιστικά μεγέθη: συγκριτικά με το Α' Εξάμηνο του 2021, το πρώτο εξάμηνο του 2022 υπήρξε μια αύξηση στον αριθμό των παιδιών για τον οποίο ενημερώθηκαν οι εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές, της τάξης του 43,88% (αριθμός παιδιών κατά το Α' Εξάμηνο του 2021: 670 παιδιά)¹. Δίπλα σε αυτά τα νούμερα, θα πρέπει να προσθέσουμε και τον «βουβό» πληθυσμό των Ιδρυμάτων. Εκεί, είναι πολύ δύσκολο να αποτυπωθεί η εικόνα της κακοποίησης, καθώς, ακόμη και εάν φτάσει ένα παιδί να αναφέρει κάποιο περιστατικό, στο «Πειθαρχικό» αναπαράγονται συχνά οι απόψεις του θύτη και όχι του θύματος.

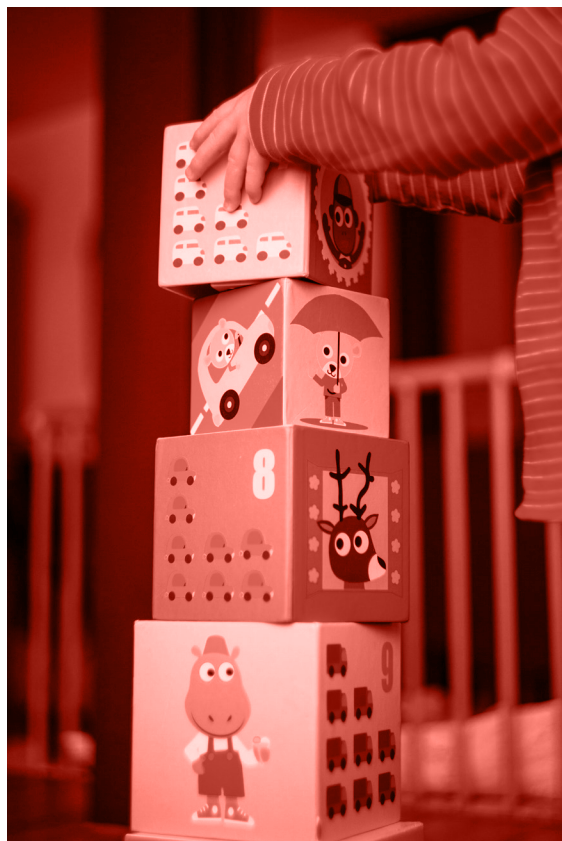
Αν λάβει κανείς υπόψη του τα στοιχεία του ΟΗΕ, η «μεγάλη εικόνα» είναι πραγματικά απελπιστική: 1/3 των κοριτσιών-θυμάτων και 1/5 των αγοριών-θυμάτων κακοποιούνται σεξουαλικά πριν την ενηλικίωσή τους, ενώ τα περιστατικά αυτά συγκαλύπτονται, κάτω από την πίεση του στενού περιβάλλοντος. Άγνοια, φόβος, εκβιασμός: αυτά είναι τα τρία στοιχεία που φιμώνουν τη φωνή των θυμάτων. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε πως, σε πολλές χώρες, η ενδο-οικογενειακή βία και η παιδική κακοποίηση δεν θεωρείται ποινικό αδίκημα. Όπως τονίζει η Τόνια Αλεξανδρή, που ασχολείται με το ρόλο της τέχνης στη διαχείριση των επιπτώσεων της κακοποίησης, «η διαταραχή του μετά-τραυματικού στρες (PTSD) είναι κάτι σαν αόρατη επιδημία»².

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού το 1989, ήταν όντως μια μεγάλη καινοτομία γιατί προσέδωσε στην «ανηλικότητα» ένα νέο νομικό καθεστώς. Τα «παιδιά» έπαψαν να είναι το ανθρώπινο πεδίο άσκησης φιλανθρωπίας από τους «μεγάλους» προς τους «μικρούς». Η ανηλικότητα κατοχυρώθηκε ως ένα διακριτό νομικό πεδίο απαραβίαστων δικαιωμάτων, τα

οποία σχετίζονται ιδιαίτερα με την έννοια της προστασίας. Πρόκειται, άλλωστε, για μια βιολογική περίοδο της ζωής, στην οποία η εξασφάλιση της ψυχικής, πνευματικής, σωματικής και σεξουαλικής υγείας είναι καθοριστική για την κατοπινή ενήλικη ζωή των «παιδιών». Η προστασία, επομένως, της παιδικής ηλικίας είναι μια ηθική αλλά και πολιτική υποχρέωση της Πολιτείας, καθώς, σε αυτή την ηλικία, ο ανήλικος έρχεται, πρώτη φορά, σε επαφή την έννοια των δικαιωμάτων αλλά και των υποχρεώσεων.

«Μέσω των 54 άρθρων της, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού θέτει τα πρότυπα για την ευημερία των παιδιών σε κάθε στάδιο της ανάπτυξής τους. Ισχύει για όλα τα παιδιά κάτω των 18 ετών ανεξαρτήτως φύλου, προέλευσης, θρησκείας, αναπηρίας». Η Σύμβαση καθοδηγείται από τέσσερις θεμελιώδεις αρχές που ισχύουν για κάθε παιδί: καταπολέμηση των διακρίσεων, αναζήτηση του καλύτερου συμφέροντος, έμφαση στην επιβίωση και στην ανάπτυξη του παιδιού ως έμβιου όντος, κατοχύρωση της ελευθερίας του λόγου και της συμμετοχής του στα κοινά³. Με άλλα λόγια, τα δικαιώματα του παιδιού είναι ένα πρόσθετο προστατευτικό δίκτυο, το οποίο, πέρα από τα ανθρώπινα δικαιώματα, εστιάζει στη συνθήκη της ευαλωτότητας της παιδικής ηλικίας. Από τις προδιαγραφές, όμως, έως τις καταγραφές, η απόσταση είναι μεγάλη. Στα στοιχεία που παρέχει η Unicef, καταγράφεται, ολοένα και περισσότερο, σαφής υποχώρηση των δικαιωμάτων του παιδιού, σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση, την υγεία αλλά και την εργασία. Ιδιαίτερα μάλιστα στην ελληνική νομολογία, τα δικαιώματα αυτά διαχέονται μέσα σε διάφορα επιμέρους άρθρα, χωρίς, ωστόσο, να εμφανίζονται ως αυτοτελή έννομα αγαθά της παιδικής ηλικίας.

Οι πρόσφατες υποθέσεις, επομένως, ανεξάρτητα από τη νομική τους έκβαση, πρέπει να κινητοποιήσουν όλους τους φορείς έτσι ώστε να γίνει το πρώτο μεγάλο βήμα : η συζήτηση για τη θυματοποίηση και το τραύμα πρέπει να συνοδεύεται από μια μεγάλη εκστρατεία ενημέρωσης για τα δικαιώματα του παιδιού. Ειδικά μέσα στους χώρους της εκπαίδευσης, η ενημέρωση αυτή πρέπει να συνδεθεί με διαδικασίες διαμεσολάβησης, οι οποίες χωρίς να υποκαθιστούν τα αρμόδια όργανα, μπορούν να δώσουν «φωνή» στα θύματα, ή, κατ' αρχάς, να τα οδηγήσουν σε πιο ασφαλή περιβάλλοντα. Ας μη γελιόμαστε. Η λύση για τα κακοποιημένα παιδιά δεν είναι τα Ιδρύματα αλλά η υιοθεσία και η αναδοχή. Επιτέλους, μετά από τόσα χρόνια, κάτι φαίνεται να αλλάζει σε αυτό το επίπεδο. Σύμφωνα με την αρμόδια υπουργό κ. Δόμνα Μιχαηλίδου, τα τελευταία δύο χρόνια «βγήκαν» από τα Ιδρύματα σχεδόν 800 παιδιά (ποσοστό 40%). Σε έξι μήνες πλέον μπορεί να γίνει κάποιος ανάδοχος και σε εννέα μήνες θετός γονιός. Φέτος, για πρώτη φορά, ορισμένα από αυτά τα παιδιά θα γιορτάσουν τα Χριστούγεννα με τη νέα τους οικογένεια.

1. https://www.hamogelo.gr/media/uploads_file/2022/07/11/p1g7mbl2ftuo2h1ft7he9e1uauq.pdf

2. http://www.trauma-art-alexandritonya.com/?page_id=37&lang=el

3. <https://www.unicef.org/greece/%CF%83%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CF%8D>

ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ: ΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΜΕ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

*Μόνο ό,τι δέχτηκες με την ψυχή σου, αυτό μαθαίνεις
και αυτό ενσωματώνεις στη ζωή και στο χαρακτήρα σου*
J. Dewey

Πρόκειται, ίσως, για το ανάγνωσμα που περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο επηρέασε τις παιδικές ψυχές και τη μετέπειτα ζωή τους.

Το παιδικό μυθιστόρημα *Τα ψηλά βουνά* του Ζαχαρία Παπαντωνίου εκδίδεται το 1918 σαν αναγνωστικό της Γ' Δημοτικού στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης της κυβέρνησης Βενιζέλου που εισήγαγε τη δημοτική γλώσσα στο σχολείο. Η μεταρρύθμιση προκαλεί αντιδράσεις, τόσο για το ζήτημα της γλώσσας όσο και για την πολιτική και κοινωνική ιδεολογία συνολικά. Μετά την ήττα του Βενιζέλου το 1920, η νέα κυβέρνηση συστήνει την Επιτροπεία που συντάσσει μια αναφορά για τα αναγνωστικά της μεταρρύθμισης, στην οποία καταδικάζονται με δριμύτητα και προτείνεται να καούν.

Το βιβλίο επανήλθε ως αναγνωστικό το 1929, 1933 και 1974, ενώ ακολούθησαν πολλές επανεκδόσεις του, καθώς και θεατρικές μεταφορές. Σε 79 κεφάλαια εξιστορούνται οι εμπειρίες μιας ομάδας παιδιών που περνούν τις καλοκαιρινές τους διακοπές στο βουνό. Εκεί μαθαίνουν να λειτουργούν ως μέλη μιας κοινότητας και να προστατεύουν το δάσος. Μέσω της πλοκής της ιστορίας, το βιβλίο ευαισθητοποιεί οικολογικά, και ταυτόχρονα μεταδίδει στα παιδιά πλήθος άλλων μηνυμάτων, όπως η σημασία της συνεργασίας και της ομαδικότητας. Το βιβλίο προβάλλει τους άρρηκτους δεσμούς του ανθρώπου με τη φύση και καταδικάζει την αλόγιστη χρήση και καταστροφή του περιβάλλοντος.

Το νερό σταλάζει σιγά μέσα στο χώμα· και πηγαίνει σε μεγάλες δεξαμενές από πέτρα που έχει μέσα της η γη. Από 'κει βγαίνει με τις βρύσες και τα ποτάμια. Από τις βρύσες και τα ποτάμια το παίρνουν τα ζώα, οι άνθρωποι, τα σπαρτά, οι μύλοι. Για να σταλάζει όμως το νερό και να μπει στη γη, πρέπει να είναι ο τόπος φυτεμένος. Αν δεν υπάρχουν χλωρά και ξερά φύλλα να το κρατήσουν, τότε το νερό πηγαίνει στα ξεροπόταμα και χάνεται στη θάλασσα και στον αέρα. Λοιπόν και τις βρύσες ακόμα το ευλογημένο το δάσος μάς τις δίνει. Αν αφήναμε τους ανθρώπους να κόψουν το δάσος, αυτή η βρυσούλα εδώ θα στέρευε. Θα στέρευαν όλες οι βρύσες που απαντήσατε από την πόλη ως εδώ και μαζί μ' αυτές και το ποτάμι.

Στις παιδικές ψυχές αντανακλούν για πάντα τα μηνύματα που μεταδίδονται με δύναμη, ζωντάνια και εκφραστικότητα μέσω προσωποποιήσεων, υπερβολών και μεταφορών. «Ο άνθρωπος που τρώει το δάσος», «Και τα δέντρα πονούν», «Τα πεθαμένα δέντρα» είναι παραδείγματα των ισχυρών και ανεξίτηλων εντυπώσεων που δημιουργούνται.

Πολλοί απ' αυτούς το είχαν επάγγελμα να ζούνε ρημάζοντας το δάσος. Πάνε μια νύχτα και δίνουν τσεκουριές σ' έναν μεγάλο έλατο, που μπορεί να δώσει πολύ και γερό ξύλο. Γκρεμίζουν τον έλατο και τον κομματιάζουν. Ύστερα φορτώνουν τα κούτσουρα στο μουλάρι και τα πηγαίνουν λίγα λίγα στο χωριό. Άλλοι πάλι ξεφλουδίζουν λίγο τον έλατο γύρω γύρω για να ξεραθεί. Ύστερα από καιρό πηγαίνουν και τον κόβουν. Πολλοί απ' αυτούς, στην άκρη του δάσους, καίνε τους θάμνους και τα δέντρα για να κάνουν χωράφια. Κι ύστερα προχωρούν μέσα στο δάσος. Έτσι με τον καιρό γυμνώνουν ράχες ολόκληρες.

Το ενδιαφέρον του αναγνώστη έλκουν, εκτός από τις περιπέτειες των παιδιών, οι χαρακτήρες των ανθρώπων του βουνού και οι περιγραφές των στοιχείων της φύσης. Με την προσωποποίηση και τη συμμετοχή τους στις ιστορίες που εκτυλίσσονται, αναδεικνύεται η σημασία ο ρόλος που έχει κάθε στοιχείο της φύσης στην αλυσίδα της ζωής. Η φύση είναι συγγενής μας.

«Έχω συγγένεια» είπε, με κάθε δεντρί... Εδώ γίναμε ένα κλαριά και βλάχοι τόσο καιρό μαζί... Έχουν και κείνα χάδι και χαϊδεύουν, φωνή και λαλούνε.

Το βιβλίο τονίζει την αναγκαιότητα προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος.

Φάνη, προσοχή. Σκοπός είσαι. Μη φοβάσαι τη νύχτα, μη σε τρομάζουν οι ίσκιοι. Όποιος κάνει εκείνο που πρέπει, δεν έχει να φοβηθεί κανέναν. Εσύ κι οι συμμαθητές σου απόψε φυλάγετε το δάσος από τους εχθρούς του. Η σφυρίχτρα σου να είναι έτοιμη. Με τη βάρδια, που φυλάγετε, προστατεύετε τα δέντρα. Κι όλους τους ανθρώπους, όσοι θα δροσιστούν απ' αυτά τα δέντρα είτε τώρα είτε σε πενήντα κι εκατό και διακόσια χρόνια.

Παρουσιάζει το πλήθος οικοσυστημικών υπηρεσιών που υπάρχουν, υποστηρίζονται και παρέχονται από τα φυσικά οικοσυστήματα προς τις ανθρώπινες κοινότητες.

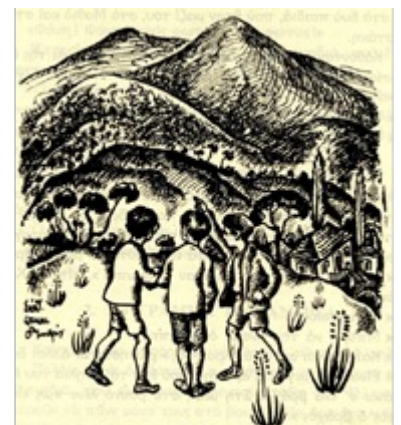
Ποιος να το έλεγε πως εκείνα τα πεθαμένα δέντρα θα χρησίμευαν ύστερα από χιλιάδες χρόνια; Και όμως αυτό είναι το δάσος. Κάνει καλό στον άνθρωπο με χίλιους τρόπους, σε αμέτρητο καιρό. Δεν κουράζεται ποτέ· ζει και μας χρησιμεύει, πεθαίνει και μας χρησιμεύει. Για να μας δώσει όμως το δέντρο όσα μας χαρίζει, πρέπει να ζει με χιλιάδες άλλα δέντρα. Γιατί, όπως οι άνθρωποι, έτσι και τα δέντρα ζούνε πολλά μαζί στους τόπους που θέλουν αυτά και βοηθούν το ένα το άλλο.

Αναδεικνύει τον ρόλο των επιστημόνων και των εργαζομένων σε τομείς του φυσικού περιβάλλοντος, ως βασικό συνδετικό κρίκο μεταξύ της περιβαλλοντικής προστασίας, διαχείρισης, πολιτικής και προσφοράς, με την κοινωνική και οικονομική πρόοδο.

*Εκεί κοντά ένας άνθρωπος, κρατώντας μικρό κι ελαφρό τσεκουράκι, χάραζε τα πεύκα. ... Ρώτησαν τότε τα παιδιά κι έμαθαν πως αυτός ο ρετσινάς έχει την άδεια του δασάρχη να μαζεύει το ρετσίνι. Όταν πλησίασαν, είδαν αλήθεια με τι μεγάλη προσοχή χάραζε τ' αγαπημένα πεύκα, για να σταλάζει το ρετσίνι τους, χωρίς να πάθουν τίποτα. Τους έκανε σιγά σιγά μια πολύ στενή χαραματιά. **Ήξερε πως και τα δέντρα πονούν...***

Αναδεικνύει ότι το φυσικό μας κεφάλαιο αποτέλεσε διαχρονικά το μέσο για την επιβίωση του ανθρώπου σε δύσκολες ιστορικά περιόδους και κρίσεις, αλλά και πώς αυτό συμβάλλει και εξυπηρετεί την πρόοδο προς την ευημερία των κοινωνιών.

Πουρναρίτης είναι κι ο μπαρμπα-Κώστας. Αν ζούσε κι αυτός με λαθραία ξυλεία, τι θα κέρδιζε; Θα ήταν κλέφτης, χωρίς να είναι ούτε πιο ήσυχος ούτε πιο πλούσιος. Είκοσι πέντε χρόνια ζει από το δάσος χωρίς να το βλάψει ο μπαρμπα-Κώστας. Έγινε κορφολόγος. Μαζεύει και πουλάει ρίγανη, λεβάντα, θυμάρια και βότανα σπάνια για τα φαρμακεία και τα σπίτια. Όταν περνά από την πόλη, τι ευωδιά που χύνει το σακί του!

Τα δέντρα συγκεντρώνουν το κύριο ενδιαφέρον στις περιγραφές της φύσης.

Όλα τα δέντρα της γης έχουν ανώμαλο σχήμα. Μα το κυπαρίσσι στους κάμπους κι ο έλατος στο βουνό στέκουν ολόσια. Γίνονται κατάρτια στα καράβια. Εδώ στα βουνά ο έλατος περιφρονεί τον χειμώνα. Κρατάει χιόνι πολύ. Λυγίζει, που νομίζεις πως θα σπάσει, μα μένει πάντα ίσιος και θυμώνει τον άνεμο που τον μάχεται. Δεν καταδέχεται να φυτρώσει στα χαμηλά. Πρέπει ν' ανεβούμε ψηλά για να τον απαντήσουμε.

Τα πλατάνια στη μια και στην άλλη όχθη χαίρονταν το νερό. Άλλα δέντρα έσκυβαν από τις πλαγιές να πιούν.

Το φαράγγι αντιλαλούσε τα γέλια τους και τις φωνές. Δύο κοτσύφια, που είχαν τρομάξει στην αρχή, ξαναήρθαν εκεί κοντά και βρέχονταν. Τα πλατάνια έπλεκαν τους κλώνους τους από πάνω κι έκαναν πράσινα τόξα.

Προτείνει βιωματικές μαθησιακές διαδικασίες που επιδιώκουν τη συναισθηματική κινητοποίηση του μαθητή και προάγουν την ενεργό συμμετοχή του, τονίζοντας τη σημασία της εμπειρίας στη διαδικασία της μάθησης.

Όσοι από τους παλιούς θυμούνται αυτή την ιστορία, μας είπαν πως εκεί στη χώρα φάνηκε έπειτα από χρόνια ένας δάσκαλος που άφησε όνομα. Έπαιρνε τα παιδιά και τα δίδασκε κάτω από τα δέντρα. Όταν δεν ήταν βαρυχειμωνιά, είχαν για σχολείο τότε ένα πεύκο, τότε έναν πλάτανο. Έπαιρναν το βιβλίο τους και διάβαζαν μαζί του απάνω στους λόφους, στον ήλιο και στον αέρα. Από εκεί τους έδειχνε τους γύρω τόπους, τη γη, τον ουρανό, τα πλάσματα όλα. Τους πήγαινε κοντά στις αγελάδες, στα πρόβατα, στα γίδια, στις κότες για να μάθουν πώς ζύνε. Τους μάθαινε τη ζωή των δέντρων, των πουλιών και των εντόμων. Όταν ήταν καθαρή αστροφεγγιά, τους έδειχνε από ένα ύψωμα και τους ονόμαζε τ' άστρα...

Την ανάγκη να κατανοήσει ο καθένας μας ξεχωριστά το πόσο σημαντική είναι η δική του στάση ζωής για να γίνει καλύτερο το κοινωνικό σύνολο, ανέδειξαν πολλοί συγγραφείς. Μεταξύ αυτών και ο Νίκος Καζαντζάκης, όταν λίγα χρόνια αργότερα έγραψε: Ν' αγαπάς την ευθύνη να λες εγώ, εγώ μονάχος μου θα σώσω τον κόσμο. Αν χαθεί, εγώ θα φταίω. Ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου με τη φωνή του μπαρμπα-Κώστα, ενός αγράμματου χωρικού (αφού ένας άνθρωπος αγράμματος κινδύνεψε για να σώσει τα δέντρα, αξίζει δα να κοπιάσουν γι' αυτά και τα παιδιά) είχε ήδη εξηγήσει στα παιδιά με απλή γλώσσα πόσο σημαντικό και απαραίτητο είναι ο καθένας μας να αναλαμβάνει τις ευθύνες του.

Και τι, από τον δασοφύλακα πρέπει να τα περιμένουμε όλα;. Εμείς τι είμαστε; Καθένας που περνάει από 'δώ μέσα πρέπει να φυλάξει το δάσος. Κάθε άνθρωπος, όπου βρίσκεται, πρέπει να το προστατεύει, όπως μπορεί.

Τα παιδιά συνειδητοποιούν πολύ γρήγορα ότι η προστασία της φύσης είναι καθήκον όλων, ενώ οι συνέπειες από την καταστροφή της θα είναι τραγικές.

Όταν βρίσκονται γενναία παιδιά σαν εσάς, ένα δάσος γίνεται αιώνιο. Κι οι άνθρωποι ζουν καλύτερα τη ζωή τους.

Παρότι 100 χρόνια πριν, σύμφωνα με την αναφορά της επιτροπής που οδήγησε στην πυρά αυτό και άλλα βιβλία, οι σκηνές βουνίσιου και ποιμενικού βίου και οι συνήθειες των χωρικών και των ποιμένων που περιγράφονται σε αυτό αδυνατούν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των παιδιών και είναι εκ των προτέρων καταδικασμένες να πέσουν στη λήθη και να μην αφήσουν κανένα ίχνος στη συνείδηση των μαθητών, αποδεικνύεται ότι ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει, καθώς το βιβλίο εξακολουθεί να διαβάζεται και να αποτελεί ένα υπόδειγμα παιδαγωγικής και λογοτεχνικής αξίας, ευαισθητοποιώντας οικολογικά τις συνειδήσεις μικρών και μεγάλων μαθητών και μένοντας για πάντα στη μνήμη τους.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟ»

από τη

της πανεπιστημιακής
κοινότητας

ΔΡ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Στο Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών πραγματοποιήθηκε από 24-28 Οκτωβρίου το 14^ο Διεθνές Σεμινάριο της International Committee for Coal and Organic Petrology (I.C.C.P.) με τίτλο: *General Coal and Organic Petrology*. Το Σεμινάριο απευθυνόταν σε νέους επιστήμονες αλλά και επαγγελματίες Μεταλλευτικών και Πετρελαϊκών Εταιρειών αλλά και Εταιρειών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής εφαρμογής οργανικών υλικών, που δραστηριοποιούνται στον χώρο της Πετρολογίας Οργανικών Πετρωμάτων. Η διοργάνωση έγινε σε συνεργασία της I.C.C.P. με το Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Στο Σεμινάριο συμμετείχαν 18 φοιτητές και επαγγελματίες εργαζόμενοι σε πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, δημόσιες υπηρεσίες και τη βιομηχανία της Αργεντινής, Βραζιλίας, Γερμανίας, Ελλάδας, ΗΠΑ, Νότιας Αφρικής, Ολλανδίας, Σλοβενίας, Τουρκίας και Φιλιππινών. Δίδαξαν ο διοργανωτής Δρ. Σταύρος Καλαϊτζίδης, Αναπλ. Καθηγητής του Τμήματος Γεωλογίας, η Πρόεδρος της I.C.C.P. Dr. Maria Ángeles Gómez Borrego από το Instituto Nacional del Carbón, CSIC, της Ισπανίας, και η Dr. Nicola J. Wagner, Καθηγήτρια του Department of Geology, University of Johannesburg, και Διευθύντρια του Centre of Excellence CIMERA, Νότια Αφρική. Το Σεμινάριο περιλάμβανε πέρα από το θεωρητικό υπόβαθρο, πρακτικές ασκήσεις τόσο σε προσομοίωση με τη βοήθεια του λογισμικού FOSSILStudent της εταιρείας Hilgers Technisches Büro Γερμανίας, όσο και στο ανθρακοπετρογραφικό μικροσκόπιο του Τομέα Ορυκτών Πρώτων Υλών του Τμήματος Γεωλογίας. Την τελευταία μέρα η ομάδα διδασκόντων και διδασκομένων επισκέφθηκε τον τυρφήνα Κεριού στη Ζάκυνθο, από τον οποίο αναβλύζει άσφαλτος, γεγονός που περιγράφει ήδη πριν 25 αιώνες ο Ηρόδοτος στο έργο του Μελπομένη.

Η αποτίμηση του Σεμιναρίου υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχής και το Εργαστήριο Κοιτασματολογίας του Τμήματος Γεωλογίας με την Ερευνητική Ομάδα Ενεργειακών Πρώτων Υλών ήδη κινείται προς την καθιέρωση της ετήσιας οργάνωσης των Διεθνών Σεμιναρίων της I.C.C.P. στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Τέλος η Οργανωτική Επιτροπή ευχαριστεί τον ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Πατρών για την οικονομική υποστήριξη του Σεμιναρίου.

Link: <https://www.iccp.org/completion-of-14th-iccp-course-of-general-coal-and-organic-petrology/>

GAEA - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΕΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο αγροτικός τομέας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι περίπλοκος, ενώ τις τελευταίες δεκαετίες ενισχύεται ολοένα και πιο πολύ. Η αυξημένη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικά στην πολυλειτουργική γεωργία και την παγκοσμιοποίηση της αγοράς, έχει ενισχύσει σημαντικά την επιχειρηματική δραστηριότητα των ευρωπαίων αγροτών. Οι αυξημένες επενδύσεις στην έρευνα και την εκπαίδευση έχουν συμβάλει στην προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στον αγροτικό τομέα. Συγκεκριμένα, η επιχειρηματικότητα των γυναικών διαθέτει πλέον πολλές δυνατότητες, ειδικά όσον αφορά στην γυναικεία ενδυνάμωση και στην προώθηση τοπικών πόρων, δραστηριοτήτων και ενδογενών παραγωγών στη γεωργία. Σε αυτό το πλαίσιο, το έργο GAEA στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα στον αγροτικό τομέα και αφορά νέες γυναίκες που δεν εργάζονται, και ζουν σε αγροτικές περιοχές. Με βάση τις πιο πρόσφατες οδηγίες της ΕΕ και την Κοινή Αγροτική Πολιτική, το έργο θέτει ως προτεραιότητα την βιώσιμη ανάπτυξη και την μετάβαση στην πράσινη εποχή.

Ο κύριος στόχος του GAEA είναι να παρέχει ένα οικοσύστημα συνδέσεων μεταξύ των βασικών ενδιαφερόμενων μερών στον κλάδο της γεωργίας, μέσω ψηφιακής πλατφόρμας (με εκπαιδευτικό υλικό, χρήσιμους συνδέσμους, ευκαιρίες καθοδήγησης) και να οικοδομήσει μια διεπιστημονική και πολυμετοχική συμμαχία με στόχο την μεταφορά γνώσης και καλών πρακτικών. Στοχεύει επίσης να αναδείξει τεκμηριωμένες πολιτικές σχετικά με το ρόλο των γυναικών στη γεωργία, την αγρο-διατροφή και τον αγρο-τουρισμό. Στα καινοτόμα χαρακτηριστικά του GAEA συγκαταλέγονται: α) η εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης που θα παρέχει την ευκαιρία σε νεαρές γυναίκες να αξιολογήσουν τις δεξιότητές τους με βάση την ταξινόμηση επαγγελμάτων και ικανοτήτων ESCO, β) η δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού ψηφιακού οικοσυστήματος για νεαρές γυναίκες αγροτοεπιχειρηματίες, γ) η ανάπτυξη καινοτόμου και υβριδικής προσέγγισης στη μάθηση με τη χρήση της πλατφόρμας, και δ) το διαδραστικό face-to-face bootcamp με στόχο τη μεταφορά δεξιοτήτων και γνώσεων στους τομείς της γεωργίας και της επιχειρηματικότητας. Για το πρόγραμμα GAEA έχει δημιουργηθεί μια διε-επιστημονική σύμπραξη, με 13 εταιρείες από 11 χώρες της ΕΕ (Ουγγαρία, Ισπανία, Ελλάδα, Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Τσεχία, Νορβηγία, Κύπρος, Γερμανία και Βέλγιο), μεταξύ αυτών τρία πανεπιστημιακά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένου και του Πανεπιστημίου Πατρών, εταιρείες τεχνολογίας, φορείς επαγγελματικής εκπαίδευσης, συλλογικότητες γυναικών, συμβουλευτικές εταιρείες και σημαντικούς οργανισμούς του αγροτικού τομέα στην Ε.Ε.

Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι θέσεις που εκφράζονται είναι μόνο του ή των συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για αυτά».

OBCD - Ανοικτές Επιχειρήσεις για την Ανάπτυξη της Τοπικής Κοινωνίας

Στην πρόσφατη σύνοδο του ΟΗΕ, στις 16-18 Σεπτεμβρίου του 2022, τονίστηκε η στρατηγική σημασία της εκπαίδευσης για την οικονομική και κυρίως την κοινωνική ανάπτυξη. Η διοργάνωση εστίασε σε θέματα προσβασιμότητας στην εκπαίδευση, μαθησιακών απωλειών και κυρίως στο πως η εκπαίδευση θα μετασχηματιστεί στο ψηφιακό περιβάλλον, ώστε να ακολουθήσει τις σύγχρονες προκλήσεις. Το έργο, με το σύντομο τίτλο OBCD, λαμβάνει χώρο στο παραπάνω πεδίο με την άμεση προώθηση καινοτομίας στην πανεπιστημιακή και επαγγελματική εκπαίδευση σχετικά με τις επιχειρήσεις. Μελετώντας προσεκτικά τα διεθνή μηνύματα για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ΚΕ), το

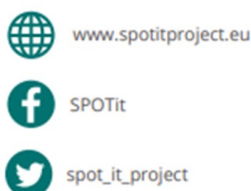
έργο αυτό «χτίζει» πάνω στο μοντέλο γνωστό ως «open business» για να σχεδιάσει και αξιολογήσει με την βοήθεια των κοινωνικών επιχειρηματιών εξειδικευμένες εκπαιδευτικές πρακτικές που θα συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του κοινωνικού επιχειρείν.

Το OBCD εισάγει καινοτομία στην εκπαίδευση με τους παρακάτω τρόπους: (α) τη διερεύνηση αναδυόμενων δεξιοτήτων και επαγγελμάτων στην κοινωνική οικονομία, με έμφαση στην ψηφιοποίηση της επιχειρηματικότητας, την πράσινη ανάπτυξη και την ΚΕ, (β) τον εντοπισμό επίκαιρων μαθησιακών αναγκών για το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, (γ) τον σχεδιασμό διακριτών προγραμμάτων σπουδών για φοιτητές/τριες και εργαζόμενους ή μαθητευόμενους στην κοινωνική οικονομία, (δ) την πιλοτική αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών, (ε) τη συνεχή διαβούλευση στο πλαίσιο των Τριγώνων Γνώσεων όπου οι κοινωνικοί επιχειρηματίες θα έχουν την δυνατότητα να συνομιλούν με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τους συλλογικούς φορείς, ώστε να αναδεικνύονται οι σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες της ΚΕ σε γνώσεις και δεξιότητες και (στ) την προώθηση ενός αναβαθμισμένου επιχειρηματικού οικοσυστήματος για την ΚΕ σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Για το πρόγραμμα OBCD συνεργάζονται ήδη ένας μεγάλος αριθμός φορέων, όπως τέσσερα πανεπιστήμια από την Ελλάδα, Ιταλία, Φιλανδία, και Ισπανία, συμπεριλαμβανομένου και του Πανεπιστημίου Πατρών, φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, φορείς εκπροσώπησης και υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και ένας διεθνής οργανισμός με ισχυρή παρουσία στην ΚΕ.

Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι θέσεις που εκφράζονται είναι μόνο του ή των συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για αυτά».

SPOTit: Εκπαίδευση των Νέων για την Αντιμετώπιση Ψευδών Ειδήσεων στα Κοινωνικά Δίκτυα

Η διάδοση ψευδών ειδήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι μια παγκόσμια πρόκληση, που επηρεάζει την καθημερινότητα όλων μας. Ως απάντηση στην πρόκληση αυτή η ομάδα του SPOTit με εταίρους από την Ελλάδα (Πανεπιστήμιο Πατρών), την Εσθονία, την Ιρλανδία, την Κύπρο και τη Σλοβενία εργάστηκε για την ανάπτυξη των γραμματικών δεξιοτήτων στα μέσα ενημέρωσης, ώστε οι νέοι να είναι σε θέση να λαμβάνουν σωστές αποφάσεις σχετικά με το περιεχόμενο που συναντούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Για το σκοπό αυτό αναπτύχθηκαν χρήσιμα και καινοτόμα εργαλεία: εξειδικευμένο Εκπαιδευτικό Πακέτο, Μαζικό Ανοιχτό Ηλεκτρονικό Μάθημα (MOOC - Massive Open Online Course) για την καταπολέμηση των ψευδών ειδήσεων, και Ψηφιακά Δωμάτια Απόδρασης (escape rooms). Οι εκπαιδευτές νέων, οι εργαζόμενοι με και για νέους, οι εθελοντές που συμμετέχουν ενεργά στον τομέα των νέων και οι νέοι (18-35 ετών) μπορούν να βρουν το υλικό στην εκπαιδευτική πλατφόρμα του SPOTit.

Αυτό το έργο χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα περιεχόμενα της ιστοσελίδας, αντικατοπτρίζουν μόνο τις απόψεις των δημιουργών της. Η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτή τη σελίδα. Κωδικός Έργου: 2020-3-EE01-KA205-093332.

«ΕΥΦΥΗΣ ΓΕΦΥΡΑ»: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΕΤΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ EDGE INTELLIGENCE CONF.

Edge Intelligence | Emerging Tech Conference 2022: Το πρώτο Επιστημονικό Συνέδριο στην Ελλάδα, που αναδεικνύει τις συνέργειες του ακαδημαϊκού και ερευνητικού δυναμικού με επιχειρηματικούς φορείς στον κλάδο των ψηφιακών – αναδυόμενων τεχνολογιών, διοργανώθηκε με απόλυτη επιτυχία από το Πανεπιστήμιο Πατρών και την Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Αναδυόμενων Τεχνολογιών (ΗΕΤΙΑ) στις 26 και 27 Οκτωβρίου 2022 στο Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών.

Στόχοι και προοπτική

Η ανάδειξη της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων με επιχειρήσεις σε περιοχές τεχνολογίας αιχμής αποτέλεσε τον πρωταρχικό στόχο του συνεδρίου. Παράλληλα, έμφαση δόθηκε στην παρουσίαση ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων και εξελίξεων από το ελληνικό οικοσύστημα αναδυόμενων τεχνολογιών.

Το Edge Intelligence | Emerging Tech Conference φιλοδοξεί να συμβάλει στην ανάδειξη των σημαντικότερων θεμάτων που αφορούν στις αναδυόμενες τεχνολογίες και προσδοκά να αποτελέσει την απαρχή μιας σταθερής ετήσιας διοργάνωσης, θεμελιώνοντας τη συνεργασία του επιχειρηματικού χώρου με όλα τα αναγνωρισμένα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας.

Τελετή Έναρξης και διακεκριμένες συμμετοχές

Η τελετή έναρξης του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη (26/10/2022) με κεντρικούς ομιλητές της εκδήλωσης τον Αντιπρύτανη Έρευνας και Ανάπτυξης, Καθ. κ. Παναγιώτη Δημόπουλο, τον Αντιπρόεδρο του Ειδικού Επταμελούς Οργάνου της Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Πατρών, Καθ. κ. Δημήτρη Μούρτζη και τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελληνικών Εταιρειών Αναδυόμενων Τεχνολογιών (ΗΕΤΙΑ) Δρ. Εμμανουήλ Ζερβάκη.

Στον χαιρετισμό του ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας, Καθ. κ. Αθανάσιος Κυριαζής αναφέρθηκε στην Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΑΚ) για την προγραμματική περίοδο 2021 – 2027, στο νέο Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και τις δράσεις που περιλαμβάνει. Ο κ. Κυριαζής στο κλείσιμο του χαιρετισμού αναφέρθηκε στην επιδίωξη της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) να αλλάξει τη συνολική δομή του ελληνικού οικοσυστήματος καινοτομίας.

Κατά την ομιλία του ο κ. Μιχάλης Δρίτσας, Διευθυντής Γραφείου του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Χρίστου Δήμα, παρουσίασε τεκμηριωμένα τις «Πρόσφατες Πολιτικές για την Επιστήμη και την Καινοτομία στην Ελλάδα».

Την εκδήλωση τίμησαν εκπρόσωποι του επιχειρηματικού, ακαδημαϊκού και πολιτικού χώρου. Η συμμετοχή πολλών διακεκριμένων Επιστημόνων, Ερευνητών, Καθηγητών και επιχειρηματιών οι οποίοι παρουσίασαν τις εργασίες τους στις θεματικές περιοχές εγγυήθηκαν την επιτυχία του συνεδρίου.

Ημέρα Καριέρας

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου στις 27 Οκτωβρίου διεξήχθη Ημέρα Καριέρας με την συμμετοχή των ακόλουθων κορυφαίων εταιρειών Τεχνολογίας, [ADVEOS](#), [ANSYS](#), [DELOITTE](#), [ES SYSTEMS](#), [EY](#), [INACCESS](#), [IRIDA LABS](#), [MEAZON](#), [RENESAS](#), [THINK SILICON](#), [UBLOX](#), [UPCOMINDS](#), [YODIWO](#), οι οποίες παρουσίασαν τις δυνατότητες απασχόλησης των νέων απόφοιτων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Δράσεις καινοτομίας και Patras IQ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών παρουσίασε τις δράσεις που υλοποιεί με στόχο την υποστήριξη τόσο των φοιτητών όσο και του οικοσυστήματος καινοτομίας. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν οι δράσεις του Γραφείου Απασχόλησης, Σταδιοδρομίας & Διασύνδεσης, με Ε.Υ. τον Καθ. κ. Μούρτζη, του έργου «Υποστήριξη Δράσεων Στήριξης της Επιχειρηματικότητας, Καινοτομίας και Ωρίμανσης για την Αξιοποίηση της Ερευνητικής Δραστηριότητας και των Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών που αναπτύσσονται στο Πανεπιστήμιο Πατρών – ΜΕΤΩΝ» που στόχο έχει την ανάπτυξη της επιχειρηματικής κουλτούρας και νοοτροπίας φοιτητών και νέων ερευνητών, με Ε.Υ. τον Καθ. κ. Παναγιώτη Δημόπουλο, Αντιπρύτανη Έρευνας και Ανάπτυξης, του «Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, με Ε.Υ. τον Καθ. κ. Ραφαηλίδη. Τέλος, έγινε αναφορά στην Έκθεση Καινοτομίας & Μεταφοράς Τεχνολογίας «Patras IQ», η οποία διοργανώνεται ετησίως με στόχο τη διασύνδεση κορυφαίων ερευνητικών/τεχνολογικών επιτευγμάτων της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας με τον παραγωγικό τομέα.

Η σκυτάλη στο ΑΠΘ

Ο Δρ κ. Ε. Ζερβάκης ανανέωσε το ραντεβού για το Edge Intelligence | Emerging Tech Conference 2023 στην Θεσσαλονίκη στις 19 και 20 Οκτωβρίου σε συνδιοργάνωση με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ενώ η αυλαία του συνεδρίου έπεσε από τον Καθ. κ. Μούρτζη.

Το Edge Intelligence | Emerging Tech Conference 2022 δεν θα ήταν εφικτό να πραγματοποιηθεί χωρίς την ουσιαστική συμβολή των χορηγών, υποστηρικτών και εθελοντών.

(Φωτογραφικό υλικό του συνεδρίου έχει αναρτηθεί και στον δικτυακό τόπο του συνεδρίου

<https://conference.hetia.org/>)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΗΛΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΓΕΝΙΑ ΟΡΦΑΝΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας της Κοινωνικής Μέριμνας έχει ως αποστολή την εφαρμογή της ισότιμης πρόσβασης όλων των φοιτητών/τριών στην ακαδημαϊκή ζωή, με έμφαση στους φοιτητές/τριες με Αναπηρία ή/και με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

Με τον όρο «προσβασιμότητα» νοείται το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος, που επιτρέπει σε όλα τα άτομα και ιδιαίτερα στα Άτομα με Αναπηρία να έχουν πρόσβαση σε αυτό, δηλαδή να μπορούν αυτόνομα, με ασφάλεια και με άνεση να προσεγγίσουν και να χρησιμοποιήσουν τις υποδομές, αλλά και τις υπηρεσίες (συμβατικές και ηλεκτρονικές) και τα αγαθά που διατίθενται στο συγκεκριμένο περιβάλλον ασκώντας τα δικαιώματά τους.

Ειδικά ως προς την προσβασιμότητα των κτιρίων υπάρχουν συγκεκριμένες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται και ο αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει στο σχετικό ΦΕΚ (ΦΕΚ 5045 Β' / 01-11-2021) ώστε να τις διαβάσει με ακρίβεια.

Οι γενικές απαιτήσεις όμως βασίζονται στις 5 παρακάτω αρχές:

- α. Πρόσβαση στον περιβάλλοντα χώρο
- β. Πρόσβαση στην είσοδο
- γ. Οριζόντια Κυκλοφορία
- δ. Κατακόρυφη Κυκλοφορία
- ε. Προσβάσιμες Εξυπηρετήσεις

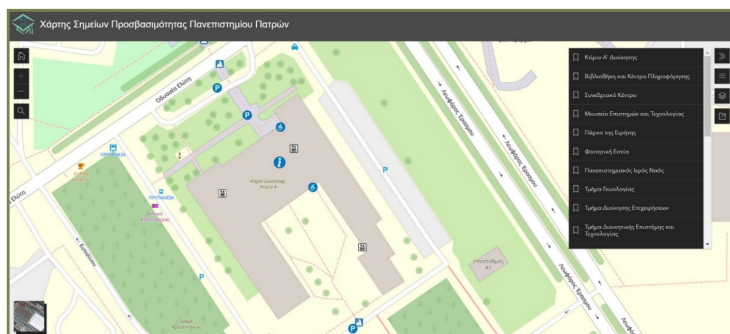
Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω, την ιδιαιτερότητα της Πανεπιστημιούπολης τόσο στο Ρίο όσο και στο Κουκούλι, όπου υπάρχουν πολλά κτίρια μεγάλα σε μέγεθος και με πολλαπλές εισόδους και την ανάγκη των ατόμων με αναπηρία να γνωρίζουν εκ των προτέρων τα προσβάσιμα σημεία για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους, δημιουργήθηκε από τη Μονάδα Προσβασιμότητας ένας χάρτης για την αποτύπωση των Σημείων Προσβασιμότητας των κτιρίων του Πανεπιστημίου.

Ο χάρτης είναι διαθέσιμος στον παρακάτω σύνδεσμο <https://arcg.is/15reCL> και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να τον ανοίξει στο πρόγραμμα περιήγησης που χρησιμοποιεί, είτε από τον υπολογιστή του είτε από το κινητό του για να πλοηγηθεί.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του χάρτη είναι ότι είναι διαδραστικός και ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να μεταβεί στο κτίριο που επιθυμεί χρησιμοποιώντας τους σελιδοδείκτες που έχουν δημιουργηθεί, ώστε να βρει την πληροφορία που αναζητά. Στον χάρτη, με την κατάλληλη σήμανση, αποτυπώνονται οι εξής πληροφορίες:

1. Ράμπες και σκάφες πρόσβασης
2. Σηματοδοτημένες θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ
3. Προσβάσιμοι Ανεκχυστήρες
4. Προσβάσιμες εισόδους.
5. WC ΑμεΑ
6. Οι θέσεις των γραμματειών καθώς και στοιχεία επικοινωνίας.

Σημειώνεται ότι ο χάρτης είναι δυναμικός και θα ενημερώνεται με νέα σημεία. Η Μονάδα Προσβασιμότητας της Κοινωνικής Μέριμνας παραμένει στη διάθεση της πανεπιστημιακής κοινότητας ώστε να προσθέσει κι άλλα σημεία ή/και να βελτιώσει την ακρίβεια της πληροφορίας για τα σημεία προσβασιμότητας που έχουν ήδη καταγραφεί.

Μπορείτε να επικοινωνείτε για οποιαδήποτε παρατήρηση και πρόταση στα εξής στοιχεία:

Μονάδα Προσβασιμότητας Κοινωνικής Μέριμνας Πανεπιστημίου Πατρών / Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (2ος όροφος)
Email: socialwelfare@upatras.gr / Τηλ: 2610 969633 και 2610 969623

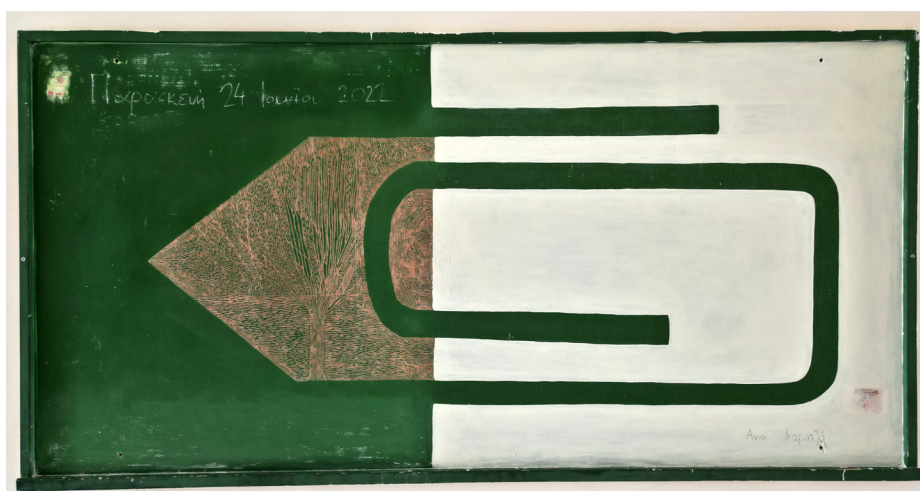
Up-εικονίσεις

Χ Χ Ψ = ΟΔΙΤΗΣ, ΤΑΞΙΔΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΡΟΜΗ
ΟΠΟΥ Χ = ΕΝΑΣ ΑΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΥΡΟΠΙΝΑΚΑΣ, ΒΡΕΙΤΕ ΤΟΝ Ψ.

ANNA KAPATZA
ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΣ

Η Άννα Καρατζά γεννήθηκε στην Πάτρα. Το 2005 αποφοίτησε από την ΑΣΚΤ Αθηνών με καθηγητή τον Γιάννη Ψυχοπαίδη. Σπούδασε Λιθογραφία και μεταξοτυπία στο πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης με υποτροφία Erasmus το 2002-03. Το 2011 τελείωσε το Μεταπτυχιακό Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ της Αθήνας. Το 2009 εκπροσώπησε την Ελλάδα στη 14η Μπιενάλε Νέων Ευρώπης και Μεσογείου, στα Σκόπια. Έχει πραγματοποιήσει μέχρι τώρα τέσσερις ατομικές εκθέσεις σε Πάτρα κι Αθήνα κι από το 2001 ως σήμερα έχει λάβει μέρος σε περίπου πενήντα ομαδικές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Ρόττερνταμ, Κύπρο, Σκόπια). Δούλεψε αρκετά χρόνια στο καρναβαλικό εργαστήριο του Δήμου της Πάτρας ως γλύπτρια. Από το 2011 εργάζεται σταθερά ως αναπληρώτρια καθηγήτρια στη Δημόσια Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Παράλληλα, έχει διδάξει Σχέδιο, Χρώμα και συναφή με την Αισθητική αντικείμενα στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και σε δημόσια ΙΕΚ σε Αθήνα, Ζάκυνθο και Πάτρα. Από το 2018, επίσης, συνεργάζεται με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου Πατρέων ως καθηγήτρια στο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου και ως μέλος της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της Δημοτικής Πινακοθήκης. Έργα της έχουν εκτεθεί μεταξύ άλλων στο Βυζαντινό Μουσείο, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Δημοτική Πινακοθήκη Πάτρας, Μουσείο Μπενάκη, Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη, μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Σκοπίων.

Πολλές φορές η καλλιτεχνική δημιουργία μου θυμίζει αριθμητική πράξη και πελαγώνω, σαν να πρέπει να λύσω μαθηματικά προβλήματα. Η ιδέα της Μαρίας Αργυροπούλου, να αξιοποιηθούν οι προς απόσυρση μαυροπίνακες του Πανεπιστημίου ως βάση για τη δημιουργία καλλιτεχνικών έργων με θέμα το ταξίδι, ήταν μια ωραία πρόκληση για μένα.

Πώς, όμως, διαχειριζόμαστε έναν τέτοιο πίνακα, προκειμένου να προκύψει ένα καλλιτεχνικό έργο με το συγκεκριμένο θέμα; Τον μεταχειριζόμαστε ως την επιφάνεια που πάνω της θα ζωγραφίσουμε, όπως σε έναν κενό καμβά ή τον αντιμετωπίζουμε ως αυτό που είναι, δηλαδή έναν παλιό πίνακα τάξης του Πανεπιστημίου, που φέρει ήδη σημάδια του χρόνου πάνω του; Δόξα τω Θεώ, δεν είναι μαθηματικά και δεν υπάρχει μόνο μία σωστή λύση. Όλα μπορούν να λειτουργήσουν. Ωστόσο, προτεραιότητά μου εδώ ήταν να διατηρηθεί η ταυτότητα του αντικειμένου. Η ιδέα της διαδρομής υποδηλώνεται μέσα από την παρέμβαση στην ύλη του και η τελική εικόνα προκαλεί τους ανάλογους συνειρμούς.

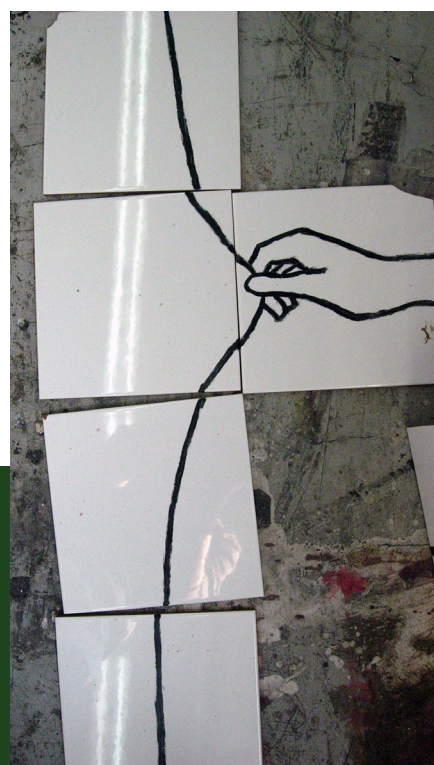

Κάπως έτσι λειτουργώ γενικότερα στη δουλειά μου. Αναζητώ τα στοιχεία που θα με εντριγκάρουν για να μπω στη δημιουργική διαδικασία. Κάθε έργο είναι ένα διαφορετικό ταξίδι, μια διαφορετική προς λύση εξίσωση. Άλλοτε το δεδομένο είναι η εικόνα που θέλω να φτιάξω κι αναζητώ τα κατάλληλα υλικά, άλλοτε το δεδομένο είναι τα υλικά που θα χρησιμοποιήσω κι αναζητώ την εικόνα. Χρησιμοποιώ διάφορα υλικά και μου αρέσει να πειραματίζομαι. Όμως, το χαρτί και το μολύβι παραμένουν βασικές σταθερές μου. Το σχέδιο, ως διαδικασία, με βοηθάει να βάζω σε τάξη τη σκέψη μου.

Τα αντικείμενα και η υλικότητά τους αποκτούν ιδιαίτερη αξία στην ψηφιακή εποχή που διανύουμε. Η σχέση μας με την ύλη και τον χρόνο σταδιακά αλλάζει καθώς και τα δύο αυτά συνεχώς συρρικνώνονται. Μήπως, όμως, έτσι χάνουμε την αίσθηση του φυσικού κόσμου και της διαδοχικής σειράς των πραγμάτων; Τα στάδια κάθε διαδικασίας, που παραλείπονται λόγω αυτής της αλλαγής, μας στερούν κάποιες ποιότητες μέσα από τις οποίες καλλιεργούμε ανάλογες δεξιότητες. Φωτογραφικές μηχανές και φιλμ, κασέτες και κασετόφωνα, πικάπ και δίσκοι, γραφομηχανές και ρολόγια με δείκτες, οι αναλογικές συσκευές μέσα από τις οποίες εγώ γνώρισα τον κόσμο και που ήδη όταν εμφανίστηκαν είχαν επιφέρει μεγάλη αλ-

λαγή, αντικαθίστανται με νεότερες ηλεκτρονικές και ψηφιακές κι όλα εντέλει φιλτράρονται μέσα από οθόνες. Οι περισσότερες από τις κινήσεις μας για τη χρήση τους περιορίζονται σ' ένα μονότονο πάτημα πλήκτρου ή αγγίγματος οθόνης αφής. Πρόσφατα θυμήθηκα με νοσταλγία το γύρισμα του καντράν του παλιού τηλεφώνου για να σχηματίσω ένα-ένα τα ψηφία του αριθμού, ή την ανυπομονησία για την εμφάνιση του φιλμ καθώς και το ίδιο το φιλμ. Ασκήσεις υπομονής, μνήμης και λεπτής κινητικότητας.

Θα σταθώ στη λεπτή κινητικότητα καθώς παρατηρώ, σε τάξεις του δημοτικού σχολείου που διδάσκω εικαστικά, μικρά χεράκια να αδυνατούν να συγχρονίσουν τα δέκα τους δαχτυλάκια ώστε να διπλώσουν το χαρτί ή δυσκολεύονται να χειριστούν ψαλίδι και διαβήτη. Τα ίδια όμως χέρια, μόλις κρατήσουν ένα τάμπλετ ή ένα κινητό, μεταμορφώνονται και τα χειρίζονται επιδέξια, με ζηλευτή ταχύτητα και χάρη. Η δημιουργικότητα των παιδιών

μπορεί κάλλιστα να διοχετευτεί και μέσω της τεχνολογίας. Υπάρχουν εξαιρετικά προγράμματα ψηφιακής ζωγραφικής κ.λπ. Όμως, είναι ένα προσωπικό στοίχημα, μέσα από τη διδασκαλία των εικαστικών, τα παιδιά να εκπαιδευτούν στη χρήση των υλικών και των αντικειμένων ώστε να δημιουργήσουν.

Η καλλιτεχνική δημιουργία και η ενασχόληση με τα διάφορα υλικά αντισταθμίζουν τη σύντμηση του χρόνου και τον καταιγισμό των ψηφιακών εικόνων.

Η **ΚΡΙΣΤΥ ΚΟΥΝΙΝΙΩΤΗ** ΣΥΖΗΤΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ **ΡΕΑ ΓΑΛΑΝΑΚΗ** ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ, ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΖΗΣΕ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ, ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΜΕ ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΙ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ. ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ** (ΕΚΔ. ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ).¹

«Η μνήμη είναι το μάτι της ψυχής» γράφετε. Ποια εσωτερική ανάγκη υπαγόρευσε την απόφασή σας να γράψετε το *Εμμανουήλ και Αικατερίνη*;

«Η μνήμη είναι το μάτι της ψυχής», η ψυχή όμως είναι πολύ πονηρή κι εφευρίσκει τρόπους να κρύβεται για χρόνια απ' αυτό το μάτι. Με τα χρόνια καταλαβαίνει πως πλέον δεν χρειάζεται να κρύβεται, ό,τι έγινε έγινε, κι ίσως αξίζει να δει κανείς τη ζωή του ευγνωμονώντας ακόμη και τα λάθη, τα δικά του, κι εκείνων που αγάπησε. Με άλλα λόγια, ήρθε η ώρα του προσωπικού, μα και του συγγραφικού μου απολογισμού για τη ζωή που έζησα, για την κρυμμένη ρίζα όσων έγραψα. Να προφτάσω να κάνω τούτο το μνημονικό ταξίδι της σχεδόν σαν προσκύνημα, αυτό ήθελα. Επειδή «ανέκαθεν η οικογένεια είναι ο βαθύς εκρηκτικός πυρήνας κάθε δράματος στη ζωή, στην τέχνη», και κανένας μας δεν εξαιρείται.

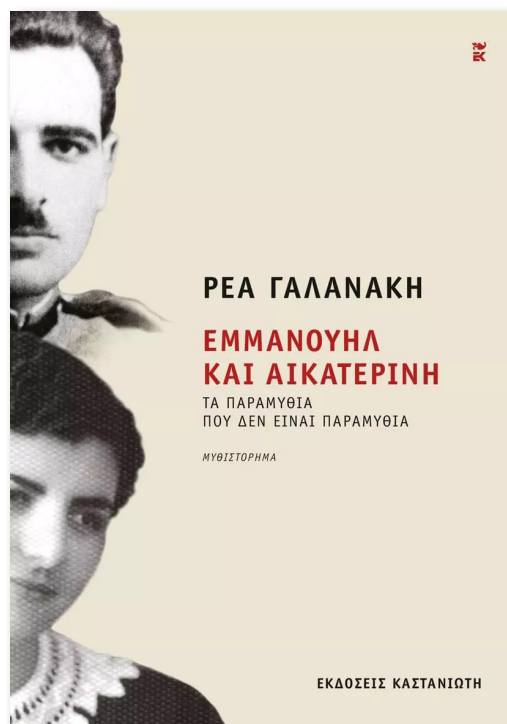
[...]

Στο βιβλίο σας συναντάμε συχνά-πυκνά -παραλλαγμένο- τον υπότιτλό του «τα παραμύθια που δεν είναι παραμύθια». Θα μας πείτε γι' αυτή την υπενθύμιση;

Όλοι μας παιδιά ακούμε τις ιστορίες της οικογένειας, που τότε περιλάμβαναν και πολέμους και άλλες περιπέτειες, σαν παραμύθια -μόνο βέβαια που δεν ήταν παραμύθια παρά το απόσταγμα της ζωής. Και αυτό το δήθεν μυθικό πλην αληθινό, μου έδωσε τη δυνατότητα να γράψω λογοτεχνία, με άλλα λόγια να δουλέψω αυτό το βιβλίο με όνειρα, να φανταστώ σκηνές βάσει των ακουσμάτων, να οδηγηθώ μέσα από εικασίες ή αναθεωρήσεις σε μια βαθύτερη κατανόηση. Σαν παραμύθια που δεν είναι παραμύθια διάβασα και τις προπολεμικές φωτογραφίες τους, ακόμη και τις ελάχιστες πριν τον γάμο τους επιστολές.

[...]

¹ Αναδημοσίευση αποσπασμάτων από: <https://pelop.gr/rea-galanaki-irthe-i-ora-tou-prosopikou-kai-syngrafikou-mou-apologismou/>

Πατρίδα. Της είχατε αφιερώσει ένα κεφάλαιο, στο βιβλίο σας «Από τη ζωή στη λογοτεχνία». Εδώ επανέρχεστε. Τι είναι για εσάς πατρίδα;

Προφανώς είναι πρώτα και κύρια ο τόπος που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε. Το ενδιαφέρον είναι ότι η θαυμάσια έννοια της πατρίδας μπορεί να περιλαμβάνει κι άλλους τόπους, ακόμη και φανταστικούς. Φέρνω ως παράδειγμα ότι τα παιδιά των προσφύγων μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, σιγά-σιγά θεωρούσαν ως δική τους πατρίδα και τη χαμένη πατρίδα των ξεριζωμένων τους προγόνων, κι ας μην την είχαν δει ποτέ. Ας πω και κάτι ακόμη, εγώ εκτός από την Κρήτη θέλω να σκέφτομαι ως πατρίδα μου και την Αθήνα και την Πάτρα. Επειδή είναι μεγάλα κομμάτια από την ενήλικη ζωή μου, και σημαντικά κομμάτια της ταυτότητάς μου. Προσωπικά, φοβάμαι πολύ την απολυτότητα κάθε ενικού, την έλλειψη συγκριτικού μεγέθους. Πολύ περισσότερο τον υπερπατριωτισμό των ημερών μας.

Πώς νιώσατε όταν βάλατε τελεία, μετά από την 4ετία, που διήρκεσε η σύνθεση του δικού σας «χειροποίητου» πορτρέτου των γονιών σας;

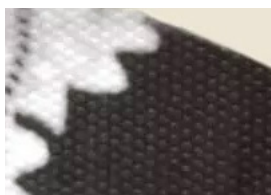
Έβαλα πολλές φορές τελεία, και πολλές φορές ξαναγύρισα στο κείμενο κόβοντας και ράβοντας. Το άρχισα και το παράτησα αμέσως -στριμμένο, απαιτητικό θέμα. Αν δεν ήταν οι απανωτές καραντίνες, δεν θα το είχα ολοκληρώσει. Όταν επιτέλους το παρέδωσα στον εκδότη, ήξερα πλέον πως οι λέξεις, έστω της λογοτεχνίας, μπορούν να ονομαστούν «χειροποίητες», όπως και -πόσο όμορφα το λέτε!-- και τα πορτρέτα των γονιών μου με τον τρόπο που τα συνέλαβα, τα ξαναγέννησα, και τα ξαναμεγάλωσα μέσα σε τούτο το πολύτροπο μυθιστόρημα. Είναι ίσως και ο μοναδικός τρόπος να επιχειρηθεί η αναμέτρηση με τους πάντα «γνωστούς-άγνωστους» γονείς μας.

«Ρωτώντας για την αφορμή του αίματος», τίτλος κεφαλαίου του βιβλίου σας. Για το αιματοκύλισμα στην Ουκρανία, η άποψή σας;

Παρέδωσα το βιβλίο στις εκδόσεις Καστανιώτη περίπου δεκαπέντε μέρες πριν από την αναίτια εισβολή του Πούτιν στην Ουκρανία. Όσο κάναμε τις διορθώσεις κυριολεκτικά νόμιζα πως συνεχίζονταν οι πόλεμοι που είχε ζήσει ο πατέρας μου, αξιωματικός του ελληνικού στρατού στη Μικρασιατική Καταστροφή, κι αργότερα επιστρατευμένος γιατρός στο στρατιωτικό νοσοκομείο της Λάρισας, μόλις γύρισε άρον-άρον από τη Γαλλία λόγω της κατάληψής της από τους Γερμανούς. Για μένα δεν υπάρχει καμιά αξιόπιστη αιτία της άθλιας εισβολής, της απίστευτης βίας εναντίον αμάχων, των αναγκαστικών εκτοπίσεων, της ολοκληρωτικής καταστροφής πόλεων και υπαίθρου. Οι διεθνείς δικλίδες ασφαλείας δεν κατάφεραν να σταματήσουν εγκαίρως τον συγκεκριμένο πόλεμο, διαλύοντας τη μοιραία ψευδαισθήση ότι η Ιστορία διδάσκει τις επόμενες γενιές κι ότι δεν θα ξαναγίνει πόλεμος επί ευρωπαϊκού εδάφους, που πλέον ίσως είναι και πυρηνικός. Η Ιστορία διδάσκει μόνο όσους επιθυμούν να διδαχτούν, παρότι ανήκει στη διδακτέα ύλη.

Σαράντα επτά χρόνια από το πρώτο σας βιβλίο. Κάνοντας έναν, ακόμα, απολογισμό, πώς θα ορίζατε τη σχέση σας με τη συγγραφή;

Σχέση ζωής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΧΑΓΙΕΡ: ΕΝΑΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΣ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ο Κωνσταντίνος Μπουχάγιερ σπούδασε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών, από την οποία αποφοίτησε το 2009 με βαθμό πτυχίου άριστα (8.85). Στη συνέχεια, ολοκλήρωσε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στις κλινικές και κλινικοεργαστηριακές ειδικότητες της Ιατρικής Σχολής και απέκτησε διδακτορικό τίτλο σπουδών το 2015, με θέμα “Μελέτη της έκφρασης κλωνινών 1, 4, 5, 7 και οκλουντίνης σε ασθενείς με Ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα και συσχέτιση αυτών με κλινικοεπιδημιολογικούς παράγοντες”. Το 2019 απέκτησε δεύτερο τίτλο Μεταπτυχιακών σπουδών στην Χειρουργική Ανατομία, από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Παράλληλα, από το 2013 έως το 2019 εργάστηκε στη Γενική Χειρουργική κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών “Ευαγγελισμός” και απέκτησε την ειδικότητα του Γενικού Χειρουργού τον Ιούνιο του 2019. Εργάστηκε στο εξωτερικό στο Woodend Hospital Aberdeen (Ορθοπεδική κλινική), Shetland General hospital (Χειρουργική κλινική), Aberdeen royal Infirmary (AMAUUnit) στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο Ιδιωτικό Νοσοκομείο Πατρών - Κλινική Αποκατάστασης “Ολύμπιο” (2011-2013) και στο Ιδιωτικό Θεραπευτήριο Αθηνών “Λευκός Σταυρός” (2019-2021).

Από τον Μάρτιο του 2021 εργάζεται ως Επιμελητής Γενικός Χειρουργός στην Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική του Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών με εξειδίκευση στις Παθήσεις Παχέος Εντέρου, ενώ, παράλληλα, συμμετέχει σε πολυκεντρικές μελέτες και έχει εξαιρετική ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα.

φολιτητικές (προ)τάσεις

«ΠΑΜΕ ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΩΝ ΤΕΡΑΤΩΝ!»

ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΓΚΙΩΝΗΣ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ

Να έχεις υπομονή γιατί ο κόσμος | είναι απέραντος.

Edwin A. Abbot, Flatland.

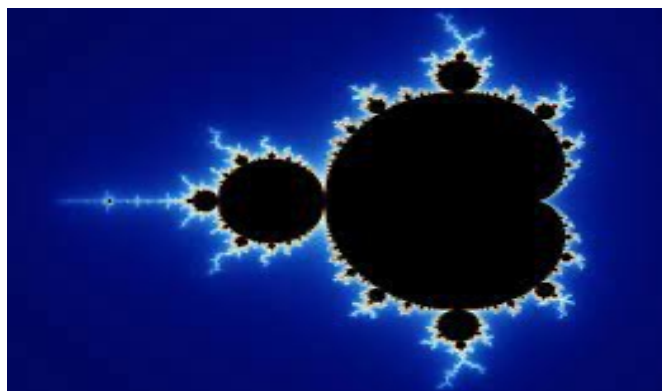
Είναι τα σύννεφα σφαιρικά; Έχουν τα βουνά κωνικό σχήμα; Τι μήκος έχουν οι ακτογραμμές; Τι σχήμα έχει το μπρόκολο και το κουνουπίδι; Τι ιδιότητες παρουσιάζουν τα κλαδιά των δέντρων και τα φύλλα των λουλουδιών; Ουφ...πολλά ερωτήματα! Ευτυχώς, όμως, για εμάς βρέθηκαν κάποιοι περίεργοι μαθηματικοί οι οποίοι αψήφησαν τα δεδομένα της εποχής τους και κατάλαβαν πως η φύση που ξεδιπλώνεται γύρω μας δεν περιγράφεται πλήρως με τα γεωμετρικά σχήματα της Ευκλείδειας Γεωμετρίας που γνωρίζουμε, αλλά με σχήματα «τέρατα» απλά, όμως, συγχρόνως και περίπλοκα. Σχήματα που βρίσκονται σε κλασματικές διαστάσεις και υπακούν στους νόμους της ανάδρασης και της αυτοομοιότητας. Αυτά τα περίπλοκα όμορφα μαθηματικά μοτίβα της φύσης ονομάστηκαν Fractal (Από το ρήμα frangere, που στα λατινικά σημαίνει σπάζω.)

Τι σημαίνουν οι έννοιες της κλασματικής διάστασης, της αυτοομοιότητας και της ανάδρασης; Ας το πάρουμε από την αρχή: Αρχικά, αυτοομοιότητα είναι η ιδιότητα ενός σχήματος να είναι όμοιο με ένα ή περισσότερα τμήματά του. Για να εξηγήσουμε αυτή την ιδιότητα των Fractal θα χρησιμοποιήσουμε ένα λαχανικό από την καθημερινότητά μας: το κουνουπίδι. Αν κάνουμε «zoom in» στο κουνουπίδι και κόψουμε ένα μικρότερο κομμάτι του θα παρατηρήσουμε πως το σχήμα του κομματιού αυτού είναι ίδιο με το αρχικό μας κουνουπίδι. Όσον αφορά τη διάσταση αυτών των σχημάτων...Δεν βρίσκονται σε μηδέν, μία, δύο ή τρεις διαστάσεις, αλλά σε διαστάσεις ανάμεσα από αυτούς τους αριθμούς (0,1,2,3). Για παράδειγμα, ένα fractal μπορεί να έχει διάσταση 1,262. Δηλαδή δεν βρίσκεται ούτε στην πρώτη ούτε στην δεύτερη διάσταση, «ζει» ανάμεσα σε αυτές τις 2.

Όσον αφορά την τελευταία μαθηματική διεργασία που αναφέραμε - εκείνη της ανάδρασης - ας υποθέσουμε πως παίρνουμε έναν σπόρο, τον ονομάζουμε αρχικό σπόρο. Επιβάλλουμε σε εκείνον τον σπόρο κάποιους

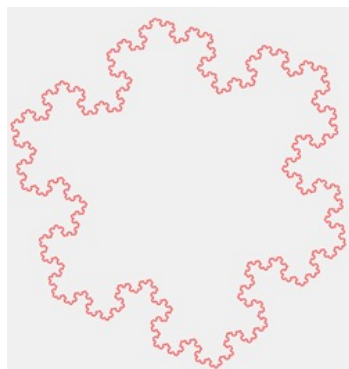
μετασχηματισμούς και παράγουμε έτσι αντικείμενα της πρώτης γενιάς. Εάν πάρω τώρα αυτά τα αντικείμενα της πρώτης γενιάς και τους επιβάλω τους ίδιους μετασχηματισμούς θα δημιουργήσω μια δεύτερη γενιά κ.ο.κ. Αυτό είναι, λοιπόν, η ανάδραση!

Πρωτεργάτης αυτής της ιδέας και αυτός που «βάφτισε» αυτά τα σχήματα με την ονομασία fractal αποτέλεσε ο Γάλλο-Αμερικανός μαθηματικός Benoit B. Mandelbrot (Μπενουά Μάντελμπροτ). Ο Mandelbrot επειδή κατείχε μια εργασιακή θέση (έπειτα έγινε ομώνυμος εταίρος)

Το σύνολο Mandelbrot.

στην εταιρία IBM κατάφερε να είναι από τους πρώτους οι οποίοι μπόρεσαν να αναπαράγουν σχήματα μορφοκλασματικής γεωμετρίας (fractal δηλαδή) μέσω γραφικών υπολογιστή, φτάνοντας το 1979 στο περίφημο σύνολο Mandelbrot (Mandelbrot Set). Ένα άπειρα περίπλοκο fractal που μπορούμε να «ζουμάρουμε» μέσα του «για πάντα» ανακαλύπτοντας συνεχώς το ίδιο μοτίβο (αυτοομοιότητα).

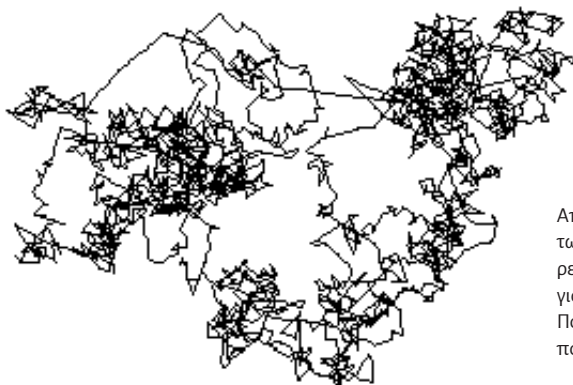

Χιονονιφάδα του Koch.

Ο Mandelbrot, όμως, δεν ήταν ο πρώτος μαθηματικός που φαντάστηκε τέτοιου είδους γεωμετρικά σχήματα. Πολλοί μαθηματικοί όπως ο Sierpinski, ο Koch, ο Peano και ο Hilbert αλλά και φυσικοί, κατάφεραν και ήρθαν σε επαφή με αυτά τα ευφάνταστα σχήματα είτε μέσα από μαθηματικές κατασκευές άγνωστες στην τότε μαθηματική κοινότητα, είτε μέσα από παρατηρήσεις στη φύση και πειράματα, όπως στην περίπτωση του φυσικού Jean Perrin, ο οποίος μελετώντας την κίνηση Μπράουν, παρατήρησε πως το «συνολικό μονοπάτι», δηλαδή η διαδρομή που ακολουθούσαν τα στερεά σωματίδια μέσα στο ρευστό που μελετούσε, μπορεί να είχε τοπολογική διάσταση ίση με τη μονάδα αλλά, «η διαδρομή» κάλυπτε στην πραγματικότητα όλο το επίπεδο κίνησης των ατόμων, προσδίδοντας στην «τυχαία» αυτή διαδρομή των σωματιδίων μια έξτρα διάσταση-φρακταλική- που ισούταν με τη διάσταση του επιπέδου (ίση με 2).

Τέτοιου είδους καμπύλες οι οποίες μπορούν να διέρχονται από όλα τα σημεία του επιπέδου (καμπύλες πλήρωσης) κατασκεύασαν και οι μαθηματικοί Peano και Hilbert. Ενώ ο Koch και ο Sierpinski χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες της ανάδρασης κατασκεύασαν σχήματα άγνωστα μέχρι τότε στον κόσμο των μαθηματικών αλλά πολύ γνωστά σ στη φύση.

Αυτή η Γκαλερί των τεράτων-fractal - όπως ονομάστηκε από διάφορους μαθηματικούς - μπόρεσε να μετατραπεί με τη βοήθεια του Mandelbrot σε ένα «μουσείο επιστημονικής τέχνης» που ανθίζει και «στολίζεται» με νέα εκθέματα μέχρι και σήμερα σε πολλά πεδία της επιστήμης όπως η Ιατρική και η θεωρητική φυσική, η Μετεωρολογία και τα Μαθηματικά. Το «μουσείο των τεράτων» που κοσμείται με την ομορφιά των Fractal, κρύβει ακόμα πολλές εκπλήξεις για τον χώρο της επιστήμης, καθώς περπατάμε ανάμεσα στους άπειρους διαδρόμους του!

Απεικόνιση των τυχαίων διαδρομών των ατόμων στα μόρια ενός ρευστού, για την κίνηση Brown. Παρουσιάζεται η δομή Fractal που παρατηρείτε.

Το τρίγωνο του Sierpinski σε μάρμαρο στην Εκκλησία του Σαν Κλεμέντε στη Ρώμη (11ος αιώνας μ.Χ.)

ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ Η ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ; ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ. ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΑΚΡΑΙΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Είναι γεγονός ότι η ελληνική κοινωνία μαστίζεται από σοβαρά ποινικά αδικήματα, η συχνότητα των οποίων αναπτύσσεται με γεωμετρική πρόοδο. Σε καθημερινή βάση τα ενημερωτικά μέσα κατακλύζονται από γυναικοκτονίες, βιασμούς, παιδοβιασμούς, θύματα revenge porn και θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Στην θέαση των αποκρουστικών ειδήσεων, οι πολίτες «στήνουν» διάφορα λαϊκά δικαστήρια εκθέτοντας τις απόψεις τους. Η πιο ακραία, αλλά και δημοφιλής, άποψη είναι η επαναφορά της θανατικής ποινής στην χώρα μας. Αξίζει να αναφερθεί ότι η θανατική ποινή καταργήθηκε πλήρως στην Ελλάδα, ακόμα και για στρατιωτικά αδικήματα εν καιρώ πολέμου, το 2004 με το νόμο 2389/2004. Ωστόσο, παρά τη συνταγματική κατάργησή της, οι πολίτες εξακολουθούν να έχουν την πεποίθηση ότι η αληθινή δικαιοσύνη στα παραπάνω εγκλήματα δίνεται «με μια σφαίρα στο κεφάλι» του δράστη. Μόλο ταύτα, τι θα σήμαινε νομικά η επιστροφή στην θανατική ποινή; Στο συγκεκριμένο ερώτημα απαντά μέσω του δοκιμίου *Θανατική ποινή ή σωφρονιστική πολιτική; Σε μία κοινωνία που επιδιώκει ασφάλεια και δικαιοσύνη* (εκδ. Παπαζήση, 2021) ο ομότιμος καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, πολυγραφότατος πολιτικός επιστήμονας, ο Θανάσης Διαμαντόπουλος. Το βιβλίο κυκλοφόρησε το 2021 από τις εκδόσεις Παπαζήση. Στον πρόλογο του βιβλίου, ο πρώην υπουργός του ΠΑ.ΣΟ.Κ και νομικός ακαδημαϊκός, Ευάγγελος Βενιζέλος, εξηγεί γιατί η επαναφορά της θανατικής ποινής θα 'χει αρνητική χροιά στο νομικό σύνταγμα, ενώ στο επίμετρο σχολιάζεται το περιεχόμενο του βιβλίου από τους: Ξενοφών Κοντιάδη, Κώστα Μποτόπουλο, Αθανάσιο Ράντο και Πάυλο Τσίμα. Εν συνεχεία, ο συγγραφέας τονίζει στον πρόλογό του ότι το έργο του επικεντρώνεται στις πολιτικές που σχετίζονται με τη θανατική ποινή και τον σωφρονισμό και όχι στη νομική πλευρά.

Στην πρώτη ενότητα του δοκιμίου ο συγγραφέας επιχειρεί να αποτυπώσει τις κοινωνικές απόψεις που κυριαρχούν για την θανατική ποινή. Λαμβάνοντας ως παράδειγμα τη γυναικοκτονία των Γλυκών Νερών, η οποία συνέβη τον Μάρτιο του 2021, και αξιοποιώντας τα σχόλια που κυκλοφορούσαν στο Διαδίκτυο, ο συγγραφέας παρατηρεί ότι τα κυρίαρχα επιχειρήματα των συμπολιτών που επιζητούν την επαναφορά της θανατικής ποινής είναι δύο: ως αντίποινα και ως γενική πρόληψη. Στην δεύτερη ενότητα ο Διαμαντόπουλος αναιρεί τις θέσεις όσων τάσσονται υπέρ της επαναφοράς, παραθέτοντας την υπόθεση του Αριστοτέλη Παγκρατίδη. Μέσω αυτής φαίνεται ότι ακόμα και έμπειροι δικαστές μπορεί να κάνουν λάθη, τα οποία όμως κοστίζουν ζωές αθώων. Ακόμη, ο συγγραφέας μέσω παραδειγμάτων ανθρωποκτονιών που συνέβησαν από πρόθεση, θέτει στον αναγνώστη το ερώτημα ποιος θα κρίνει τον ένοχο και με ποια κριτήρια, δεδομένου ότι η κάθε υπόθεση είναι ξεχωριστή. Ο συγγραφέας προτείνει ως λύση την αναδιαμόρφωση του σωφρονιστικού συστήματος. Εστιάζει κατά κύριο λόγο σ' ένα ορθολογικό καθεστώς και στην ανάλογη διάρκεια έκτισης ποινών με βάση το έγκλημα.

Λόγω της επίκαιρης εγκληματικής δραστηριότητας, η ανάγνωση του βιβλίου κρίνεται απαραίτητη. Ο συγγραφέας μέσω υποθέσεων που έχουν συγκλονίσει το πανελλήνιο και έχοντας κατά νου τις επικρατούσες απόψεις του κοινού περί δικαιοσύνης, προτρέπει τον αναγνώστη να μην πέφτει θύμα της ανταποδοτικής ποινής, αλλά να έχει εμπιστοσύνη στο νομικό σύστημα, το οποίο δεν μπορεί να αναχθεί την εσχάτη των ποινών.

Dostoyevsky, Fyodor, *Οι Φτωχοί*, Νίκας, Αθήνα, 2019.

Ξενόπουλος, Γρηγόριος, *Πλούσιοι και Φτωχοί*, Μέρμηγκας, Αθήνα, 2022.

Γρ. Δ. Ξενόπουλος in Ζακύνθος.

Το 1919 ο Ξενόπουλος δημοσιεύει στην εφημερίδα *Έθνος* το πρώτο κατά σειρά μυθιστόρημα μιας κοινωνικής τριλογίας, με τίτλο *Πλούσιοι και Φτωχοί*. Το μυθιστόρημα αφηγείται τη ζωή δύο ζακυνθινών φίλων, του Πώπου Δαγάτορα και του Αντώνη Ρούκαλη από τα μαθητικά τους χρόνια μέχρι την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και αποκατάσταση στην πρωτεύουσα. Ο Πώπος, παιδί μιας επιφανούς οικογένειας επιλέγει να σπουδάσει μαθηματικός και να ζήσει με τιμιότητα και αξιοπρέπεια. Ωστόσο, μετά από ένα συμβάν που επέφερε την οικονομική καταστροφή της οικογένειας, ο Πώπος ωριμάζει απότομα, αναγκάζεται να αυτοσυντηρηθεί και να αναλάβει τη φροντίδα των γονιών του και του θείου του, μέχρι τη στιγμή που θα γνωρίσει τη σοσιαλιστική θεωρία και θα αποφασίσει να αφιερωθεί σε αυτή. Αντίθετα, ο Αντώνης, γόνος μιας κοινωνικά κατώτερης οικογένειας, επιδιώκει με κάθε τρόπο να εξελιχθεί και να αποκτήσει οικονομική ευημερία χωρίς να ενδιαφέρεται για αξίες και ιδανικά.

Πρόκειται για να ένα αρκετά αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα που μας εισάγει στη σοσιαλιστική σκέψη του Ξενόπουλου, ο οποίος προσπαθεί μέσω του ήρωά του να απαντήσει στο ερώτημα αν οι άνθρωποι είναι καταδικασμένοι από τη μοίρα τους να γίνουν πλούσιοι ή φτωχοί. Ο Ξενόπουλος, επηρεασμένος από τη μαρξιστική θεωρία και τις σοσιαλιστικές αρχές για τον ρόλο της τράπεζας και τους κεφαλαιοκράτες, δημιουργεί έναν κεντρικό χαρακτήρα με πνευματικές και ηθικές αξίες για να μεταλαμπαδεύσει τις ανθρωπιστικές του αρετές. Το έργο φέρει καταβολές από τη νατουραλιστική λογοτεχνία, εντούτοις, χαρακτηρίζεται και από αρκετά στοιχεία ρεαλισμού, αφού ο συγγραφέας εστιάζει στο θέμα της ιδεολογίας και όχι τόσο της καταγωγής.

Αντίστοιχα, στο μυθιστόρημα *Οι Φτωχοί* του Ντοστογιέφσκι παρατηρείται ένα παρόμοιο πλαίσιο. Ο Ρώσος συγγραφέας γράφει το έργο του στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και προσαρμόζει του προσωπικά βιώματα, με σκοπό να προσεγγίσει ρεαλιστικά τη δύσκολη πραγματικότητα σε μια υποβαθμισμένη γειτονιά της Αγίας Πετρούπολης. Το έργο έχει τη μορφή επιστολικού μυθιστορήματος, γεγονός που του προσδίδει μια αντικειμενική και αληθοφανή όψη, αναπαράσταση της πραγματικότητας. Οι βασικοί ήρωες είναι ο Ντεβούσκιν και η Βαρβάρα που ζουν μια συμβατική, γεμάτη δυσκολίες και απογοητεύσεις ζωή. Έρμαιο της κοινωνικής πραγματικότητας και γεμάτοι ανασφάλεια και φόβο, οι δύο πρωταγωνιστές ψυχογραφούνται διεισδυτικά, ώσπου να γίνει φανερό ότι ο καθένας αντιλαμβάνεται διαφορετικά την έννοια της επιτυχίας και της ευτυχισμένης ζωής. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ένα μεγάλο χάσμα στη μεταξύ τους σχέση.

Ο Ντοστογιέφσκι στο μυθιστόρημά του επιχειρεί να παρουσιάσει τη φτώχεια, την εξαθλίωση και τον ανεκπλήρωτο έρωτα μέσα από το επιστολικό μυθιστόρημα. Επηρεασμένος, από το διήγημα *Το Παλτό* (1842) του Ρώσου θεατρικού συγγραφέα Νικολάι Γκόγκολ, ο Ντοστογιέφσκι επιμένει να βρει «τον άνθρωπο μέσα από τον άνθρωπο».

Όπως έχει επισημανθεί από την κριτική ο Ξενόπουλος στη διάρκεια των φοιτητικών του χρόνων ήρθε σε επαφή με τη ρωσική λογοτεχνία, κυρίως μέσω μεταφράσεων. Η Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη υποστηρίζει ότι ο Γρηγόριος Ξενόπουλος προσπάθησε να «ισορροπήσει μεταξύ εξευρωπαϊσμού και εθνικής λογοτεχνίας και να προσδώσει στη νατουραλιστική μυθιστοριογραφία μια διάσταση ρωσικής επίδρασης, κυρίως μέσω του χριστιανισμού». Αν και δεν είμαστε βέβαιοι ότι ο Ξενόπουλος είχε υπόψη του το ρωσικό έργο τη χρονική στιγμή που γράφει τους *Πλούσιους και Φτωχούς* παρατηρούνται κάποιοι κοινοί τόποι με τον Ντοστογιέφσκι.

Αρχικά, πέρα από την προφανή ομοιότητα στους τίτλους, ο πιο σημαντικός κοινός τόπος είναι η εστίαση σε δύο βασικούς ήρωες, η παράθεση της αφηγηματικής πορείας δύο χαρακτήρων. Η νατουραλιστική προσέγγιση της πραγματικότητας εμφανίζεται και στα δύο μυθιστορήματα με τους ήρωες να βιώνουν τη ματαίωση των ιδανικών τους. Παράλληλα, στον Ξενόπουλο παρατηρείται μια επιμονή στη Ρωσία, ως η σωτήρια ξένη δύναμη «που θα έσωζε την οικογένεια Ρούκαλη από τη φτώχεια». Τέλος, η βαθιά σοσιαλιστική βάση των δύο έργων σχετίζεται με το θέμα της προδιαγεγραμμένης μοίρας και τους αγώνες της εργατικής τάξης και των καταπιεσμένων κοινωνικών στρωμάτων. Οι δύο λογοτέχνες εξετάζουν την ταξική πάλη και την κοινωνική ανισότητα ως εγγενή στοιχεία των ιδεολογικών συστημάτων της ιστορίας. Τόσο ο Ντοστογιέφσκι, όσο και ο Ξενόπουλος αφήνουν τον αναγνώστη ελεύθερο να αιωρείται σε μια ρευστή πραγματικότητα και να αποφασίσει αυτοβούλως ποια στάση θέλει να κρατήσει στην εξέλιξη της ιστορίας.

ΜΙΚΡΟ ΣΩΜΑ: ΤΟ ΠΑΡΑ-ΜΥΘΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ LAURA SAMANI

ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Στο πλαίσιο του δεύτερου αφιερώματος στον ιταλικό κινηματογράφο "Cinema made in Italy" από την Ταινιοθήκη της Ελλάδας, προβλήθηκε η ταινία *Piccolo Corpo* (Μικρό σώμα) της Laura Samani. Το κινηματογραφικό ντεμπούτο της σκηνοθέτριας μας μεταφέρει στη βόρεια Ιταλία, γύρω στα 1900, όταν μια νεαρή μητέρα γεννάει το πρώτο της παιδί, ένα κοριτσάκι, νεκρό. Στην ταινία θεματοποιούνται η απώλεια ενός παιδιού, η έννοια της ψυχικής κάθαρσης, καθώς και οι δοκιμασίες που υφίσταται ο άνθρωπος για την εκπλήρωση ενός στόχου.

Για την πρωταγωνίστρια Agata (Celeste Cescutti), ο μοναδικός της στόχος είναι η βάπτισμα του νεκρού νεογέννητου, ώστε να καταφέρει να ξεφύγει από το Καθαρτήριο. Στην προσπάθειά της να βρει λύση, αρνείται την υποτιθέμενη λύτρωση που θα της προσφέρουν οι μυστικιστικές τελετές της κοινότητας που ζει και σηματοδοτούν τη δική της συναισθηματική νέκρωση. Έτσι, ξενικά ένα ταξίδι-περιπέτεια για τη

σωτηρία της ψυχής της κόρης της, αναζητώντας στα βουνά μια εκκλησία, όπου ο ιερέας έχει την υπερφυσική ικανότητα να επαναφέρει στη ζωή νεκρά παιδιά για μια ανάσα, ίσα-ίσα για να βαπτιστούν. Στην πορεία της συναντά τον Lynx (Ondina Quadri), ένα ολομόναχο αγόρι που προσφέρεται να τη βοηθήσει σε αυτό το επικίνδυνο ταξίδι.

Η αλληγορική και παραμυθική διάσταση της ταινίας ζωντανεύουν την ατμόσφαιρα της βόρειας Ιταλίας των αρχών του 20ού αιώνα και καταδεικνύουν ότι όσες αλλαγές και να επέλθουν με το πέρασμα του χρόνου, η μητρική αγάπη και η αφοσίωση δεν μεταβάλλονται. Η Samani δίνει έμφαση στην κινηματογράφιση του τοπίου, στην αποτύπωση των καιρικών συνθηκών και στη χρήση μιας ιδιωματικής γλώσσας για να δημιουργήσει έναν κόσμο, όπου οι δοξασίες και οι δεισιδαιμονίες συνυπάρχουν αρμονικά με τη θρησκεία. Η ηρωίδα, όμως, δεν αποδέχεται παθητικά τις εξελίξεις, απεναντίας, αυτονομείται, αποκόπτεται από τον περίγυρό της και αναλαμβάνει η ίδια την αφήγηση της ιστορίας. Το βλέμμα της κάμερας του Mitja Ličen είναι στραμμένο πάνω της σχεδόν σε όλη τη διάρκεια της ταινίας.

Το προσωπικό πένθος απόκτα σταδιακά μυθική μορφή και φέρνει τους δύο ήρωες αντιμέτωπους με το «θαύμα». Η σκηνοθέτρια, αντίθετη με τον ωμό ρεαλισμό της σύγχρονης εποχής και εμπνευσμένη από την ελαιογραφία *Le cattive madri* του Ιταλού ζωγράφου του 19ου αιώνα, Giovanni Segantini, δημιουργεί ένα συναρπαστικό, παρα-μυθικό δράμα.

ANIME: ΜΙΑ ΠΑΡΕΞΗΓΗΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ ΤΕΧΝΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ.

BENETIA ΣΧΟΙΝΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τον Νοέμβριο, για πρώτη φορά για τα ελληνικά δεδομένα, έγινε σε αρκετούς κινηματογράφους της χώρας η προβολή μιας ταινίας anime (Anime ονομάζονται τα ιαπωνικά animation. Πρόκειται για ξεχωριστό είδος και γι' αυτό έχει διαφορετική ονομασία). Πρόκειται για το *One Piece Film: Red*, ένα από τα μεγαλύτερα franchise στην Ιαπωνία, από το 1997 μέχρι και σήμερα, που ξεκίνησε ως manga (ιαπωνικό comic), συνέχισε ως σειρά anime και έπειτα κυκλοφόρησε σε ταινίες anime. Η προβολή της συγκεκριμένης ταινίας, συνιστά ένα σημαντικό γεγονός, καθώς στην Ελλάδα, πλέον, τα anime φαίνεται ότι γίνονται μέρος της pop culture. Πρόκειται για ένα παρεξηγημένο είδος διασκέδασης, εφόσον, για παράδειγμα, θεωρείται, λανθασμένα, ότι απευθύνεται μόνο σε παιδιά. Η λανθασμένη αυτή αντίληψη επιβιώνει και στην Ιαπωνία, όπου έφηβοι και νέοι που τους αρέσουν τα manga, τα anime και τα video games χαρακτηρίζονται ως Otaku (χαρακτηρισμός με αρνητική σημασία).

Αξίζει να γίνει μια σύντομη αναφορά στην ιστορία του είδους, στις διαφορετικές μορφές του και στην ιδιαίτερη σχέση με το ελληνικό κοινό. Τα πρώτα anime παρουσιάστηκαν στην Ιαπωνία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ωστόσο τα χαρακτηριστικά και η τεχνοτροπία τους σταθεροποιήθηκαν τη δεκαετία του 1960, κυρίως μέσα από τα έργα του Osamu Tezuka. Τα anime συνδυάζουν τις τεχνικές της εικονογράφησης (στο χέρι) και του CGI (Computer-generated imagery). Οι χαρακτήρες των anime έχουν συγκεκριμένα εξωτερικά γνωρίσματα στον σχεδιασμό τους, με χαρακτηριστικότερο όλων τα μεγάλα μάτια που βοηθούν στην έκφραση των συναισθημάτων και τα έντονα σε χρώμα και σε σχήμα μαλλιά. Ωστόσο, οι εκφράσεις των ηρώων πολλές φορές δεν είναι ρεαλιστικές, αφού το πρόσωπο και άλλα χαρακτηριστικά τους μεγεθύνονται υπερφυσικά, ανάλογα με την ένταση του συναισθήματος. Η βιομηχανία παραγωγής anime γνώρισε ιδιαίτερη ανάπτυξη από τη δεκαετία του 1980 και έπειτα, όταν με τη χρήση υπότιτλων ή και voice actors κατέκτησε τη διεθνή αγορά. Από το 2016 και έπειτα τα ιαπωνικά anime καταλαμβάνουν το 60% της αγοράς των τηλεοπτικών σειρών κινουμένων σχεδίων. Οι περισσότερες σειρές anime βασίζονται σε manga. Άλλες σειρές βασίζονται σε light novels, σε video games stories ή σε manhwa (κορεάτικα comics). Υπάρχουν, όμως, και σειρές με αυθεντικό σενάριο.

Ένα άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που διακρίνει τα anime είναι η ποικιλία των ειδών τους, όπως τα: Kodomo (για παιδιά), Shōnen (για νεαρά έφηβα αγόρια), Shōjo (για νεαρά έφηβα κορίτσια), Seinen (για νεαρούς άνδρες), Josei (για νεαρές γυναίκες), Harem (ρομαντικό θέμα: περισσότερα από ένα αγόρια διεκδικούν την κεντρική ηρωίδα), Reverse Harem (ρομαντικό θέμα: περισσότερα από ένα κορίτσια διεκδικεί τον κεντρικό ήρωα), Hentai (με ερωτικό/ σεξουαλικό περιεχόμενο – μόνο για ενήλικες), Ecchi (με ερωτικό περιεχόμενο), Mecha (περιέχει μάχες με ρομπότ), Isekai (ο πρωταγωνιστής

μεταφέρεται σε ένα φανταστικό κόσμο είτε μέσα σε κάποιο video game είτε σε ένα βιβλίο ή comic), Yaoi ή shounen-ai (ρομαντικό περιεχόμενο ανάμεσα σε δύο άνδρες), Yuri ή shojo-ai (ρομαντικό περιεχόμενο ανάμεσα σε δύο γυναίκες) και Slice of Life (η καθημερινή ζωή εφήβων). Τα είδη είναι πολλά και μπορούν να συνδυάζονται σε μια σειρά με στοιχεία ρομαντικά, κωμικά, υπερφυσικά, φανταστικά, από τον χώρο του τρόμου, του θρίλερ, του δράματος και της περιπέτειας.

Στην Ελλάδα έχουν μεταγλωττιστεί αρκετά Shōnen και Shōjo, όπως τα: *Dragon Ball*, *Candy Candy*, *Pokemon*, *Digimon*, *One Piece*, *YuGiOH*, *Sailor*. Από τη δεκαετία του 1990 και μετά, αγαπήθηκαν από τα ιδιωτικά κανάλια

λια, επειδή ήταν φθηνές σειρές για παιδιά, με πολλά επεισόδια, ευφάνταστες περιπέτειες με χαρακτήρες που συνήθως ξεκινούν ένα ταξίδι ενηλικίωσης μαζί με φίλους και οικογένεια. Συνήθως οι μεταγλωττίσεις τους δεν ήταν πολύ καλές, εκτός από κάποιες εξαιρέσεις (ένα παράδειγμα είναι τα τραγούδια στο *Mermaid Melody Pichi Pichi Pitch*, τα οποία ερμηνεύει η Βάσια Ζαχαροπούλου). Επίσης αγαπήθηκαν και ιδιαίτερα οι ταινίες του Miyazaki Hayao και, κυρίως, η βραβευμένη με Όσκαρ ταινία *To Taξίδι στη Χώρα των Θαυμάτων* (*Sen to Chihiro no Kamikakushi/ Spirited Away*).

Ωστόσο, ακόμα και σήμερα, τα anime θεωρούνται ότι απευθύνονται μόνο σε παιδιά (όπως τα δυτικά animation, αν και πλέον υπάρχουν animation series για ενήλικες) και έχουν κατηγορηθεί ότι οδηγούν τα παιδιά στη βία. Θεωρώ όμως ότι καμία ταινία, σειρά, βιβλίο ή παιχνίδι δεν οδηγεί στη βία. Οπότε, είναι παράλογο το να κατηγορείται μια μορφή τέχνης για τη βία που υπάρχει στην κοινωνία, ακόμα και αν χρησιμοποιείται ως έμπνευση. Αυτή η «ετικέτα επικινδυνότητας» δόθηκε στη δημοφιλή σειρά *Death Note*, μια σειρά αστυνομική, με στοιχεία φαντασίας και τρόμου, ο πρωταγωνιστής της οποίας πάσχει από το Σύνδρομο του Θεού.

Το γεγονός ότι το anime έχει αγαπηθεί τόσο ως είδος (ακόμα και το Netflix έχει επενδύσει σε σειρές και ταινίες anime) οφείλεται στις εξαιρετικές και διαφορετικές ιστορίες και στους ιδιαίτερους χαρακτήρες που ταξιδεύουν τον θεατή σε όμορφους κόσμους. Καλύπτει, νομίζω, το κενό της Δύσης σε πρωτότυπες και ευφάνταστες ιστορίες που διασκεδάζουν και, ταυτόχρονα, προβληματίζουν τους θεατές. Πλέον, το animation είναι πανέμορφο. Ένα εξαιρετικό παράδειγμα είναι οι ταινίες του Makoto Shinkai. Φυσικά και υπάρχουν κατώτερης αξίας δημιουργίες, αλλά αυτό δεν αναιρεί την αξία του είδους. Μέσω του Netflix ο κόσμος είδε τα anime διαφορετικά και αυτό φαίνεται και στο ότι η νέα ταινία *One Piece Film: Red* ήρθε σε όλη την Ελλάδα και σε μεγάλες αίθουσες κινηματογράφου. Ελπίζω το μέλλον να είναι καλύτερο για αυτή την όμορφη τέχνη.

ΣΤΟΡΓΗ:

ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΑΡΚΕΤΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΑΠΟ ΤΑ ΑΛΛΑ.

BENETIA ΣΧΟΙΝΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ΣτΟργή, η τηλεοπτική σειρά του ΣΚΑΪ, αποτελεί μια ελληνική προσαρμογή της τουρκικής σειράς *Kirzizi Oda*, που είναι βασισμένη στο βιβλίο της ψυχιάτρου και συγγραφέα Gülseren Budayıcıoğlu. Πρόκειται για ένα κοινωνικό δράμα, πολύ διαφορετικό από αυτά που έχουμε συνηθίσει. Κάθε επεισόδιο ξεκινάει με το εξής μήνυμα: «Καμία χώρα στον κόσμο δεν έχει καταφέρει να εξαλείψει τη βία μόνο με νόμους και αυστηρές ποινές, γιατί η βία είναι μια κακή συμπεριφορά που μαθαίνεται στην παιδική ηλικία και γίνεται μοτίβο με την πάροδο του χρόνου». Κεντρικό πρόσωπο της σειράς είναι μια ψυχιάτρος, η οποία προσπαθεί να βοηθήσει τους ασθενείς της να καταλάβουν και να επουλώσουν τα τραύματά τους.

Οι συνεδρίες που παρακολουθούμε είναι ιδιαίτερα προσεγμένες σεναριακά και σκηνοθετικά, καθώς σέβονται τη διαδικασία της ψυχοθεραπείας. Οι ιστορίες, αν και προϊόν μυθοπλασίας, είναι τόσο πραγματικές που μεταδίδουν τον πόνο και τη θλίψη αυτών των ανθρώπων. Φυσικά, σε αυτό βοηθούν και οι πολύ καλές ερμηνείες των ηθοποιών και ιδιαίτερα οι ερμηνείες της Ευδοκίας Ρουμελιώτη και της Αναστασίας Παντούση.

Η σειρά δείχνει, επίσης, ότι υπάρχει ελπίδα· όσο τεράστιος και αν είναι ο πόνος που έχει βιώσει ένας άνθρωπος, όσο βαθιά και αν είναι η θλίψη του, πάντα υπάρχει η ελπίδα, το φως και η αγάπη που προέρχονται κυρίως μέσα από το ίδιο το άτομο. Επιπλέον, μέσα από τη σειρά αναδεικνύεται η αξία της ψυχοθεραπείας και επισημαίνεται ότι για να κλείσει ο κύκλος της βίας, θα πρέπει ο άνθρωπος να γνωρίσει τον εαυτό του και να προσπαθήσει να συγχωρέσει, ώστε να μπορέσει να αφήσει πίσω όλα τα άσχημα.

Θεωρώ ότι αξίζει να δώσουμε μια ευκαιρία σε μια τέτοια σειρά, παρά την βαριά ατμόσφαιρά της, επειδή φέρνει τον τηλεθεατή αντιμέτωπο και με τους δικούς του δαίμονες.

Πρωταγωνιστεί: Μαρία Ναυπλιώτου (ψυχιάτρος),

Νίκος Καραθάνος (σύζυγος της ψυχιάτρου)

Την ομάδα του Ψυχοθεραπευτικού Κέντρου στελεχώνουν: Βίκυ Παπαδοπούλου (ψυχολόγος), Κωνσταντίνος Λάγκος (παιδοψυχίατρος), Γιολάντα Μπαλαούρα (γραμματέας), Βασίλης Μηλιώνης και Μέγκυ Σούλι

Στον ρόλο του συζύγου της ψυχιάτρου: Νίκος Καραθάνος

Σκηνοθεσία: Χρίστος Γεωργίου

Σκηνοθέτες: Μάνος Γαστεράτος, Ειρήνη Λουκάτου

Σενάριο: Εύα Πανταζή, Γιάννης Βολιώτης

Απόδοση-προσαρμογή σεναρίου: Εύα Πανταζή

«ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΞΙΑ»

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ / ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Τ.Ε.Α.Π.Η.

Στις 2 και 3 Οκτωβρίου ανέβηκε στο Δημοτικό Θέατρο Πατρών το έργο «Ιωάννης Καποδίστριας, Δόξα και Μοναξιά», μια παραγωγή του Θεάτρου Ελλήνων Γενεύης, ο θίασος του οποίου περιόδευσε στην Ελλάδα παρουσιάζοντας το συγκεκριμένο έργο, μετά από μια σειρά επιτυχημένων παραστάσεων που έδωσε στην Ελβετία. Η είσοδος για τις παραστάσεις στην Πάτρα ήταν δωρεάν και είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι το θέατρο είχε ολοκληρωτικά γεμίσει σε ελάχιστο χρονικό διάστημα μετά από την έναρξη των κρατήσεων των θέσεων. Το εν λόγω θεατρικό έργο αποτελεί προϊόν συστηματικής ιστορικής αναζήτησης της Ιωάννας Παπανδρουπούλου Berthoud, η οποία ήταν καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης και συνεργάτιδα του Jean Piaget. Η ίδια έχει διδάξει στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Πατρών και έχει ανακηρυχθεί Επίτιμη Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου μας.

Η Ιωάννα Παπανδρουπούλου Berthoud έχει, επί σειρά ετών, εμπλακεί στις δραστηριότητες του Θεάτρου Ελλήνων Γενεύης, το οποίο είχε ιδρύσει ο Γιώργος Σταγκάκης, μαθητής του Κάρολου Κουν (στην παράσταση, η φωνή του πρόσφατα αποδημήσαντος Σταγκάκη ακούγεται σε μαγνητοφωνημένη απαγγελία στίχων του Διονυσίου Σολωμού). Στην αναζήτηση θεατρικού έργου που να σχετίζεται με τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821 και να αντικατοπτρίζει όσο το δυνατόν πιστότερα τον χαρακτήρα και την ιστορική διαδρομή του Καποδίστρια, χωρίς να είναι αποκύημα φαντασίας, όπως το θεατρικό έργο του Καζαντζάκη για την συγκεκριμένη προσωπικότητα, η Παπανδρουπούλου Berthoud, μετά από ενδελεχή βιογραφική έρευνα, κατέληξε να συγγράψει και να σκηνοθετήσει το έργο που παίζεται στο Δημοτικό Θέατρο Πατρών, το οποίο μέσα από μία συρραφή σύντομων σκηνών παρουσιάζει την πορεία του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδος τα τελευταία είκοσι χρόνια της ζωής του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ιστορικής ακρίβειας του έργου αποτελεί ο διάλογος του Καποδίστρια με τον Εϋνάρδο, μετά την καταστροφή των Ψαρών, ο οποίος παρουσιάζεται ακριβώς όπως τον κατέγραψε ο Ελβετός αυτός φίλος του Καποδίστρια στο ημερολόγιό του, το οποίο η Παπανδρουπούλου Berthoud διάβασε από το πρωτότυπο. Η έντονη γραφή του Εϋνάρδου στη συγκεκριμένη καταγραφή υποδηλώνει τη συναισθηματική φόρτιση που τον διακατείχε, συναίσθημα που αποτυπώθηκε και στην αντίστοιχη σκηνή του έργου.

Οι είκοσι ερασιτέχνες ηθοποιοί, Έλληνες της Γενεύης αλλά και Ελβετοί, ανταποκρίθηκαν με επαρκή υποκριτική δεξιότητα στις ανάγκες των αντίστοιχων ρόλων και κατάφεραν, προεξάρχοντος του Δημήτρη Δημητριάδη, ο οποίος υποδύοταν τον Καποδίστρια, να εμβυθύνουν στους χαρακτήρες που ερμήνευαν, μεταφέροντας στο κοινό το συγκινησιακό φορτίο, στο οποίο στόχευε η ζυγισμένη σκηνοθετική καθοδήγηση. Αν και ιστορικά τεκμηριωμένο στις λεπτομέρειές του, το έργο δημιουργούσε ένα σχεδόν ονειρικό κλίμα, ιδίως στις σκηνές που φαίνεται να διερευνούν τον εσωτερικό κόσμο του Καποδίστρια, έτσι όπως πρόβαλε μέσα από την αλληλογραφία του. Η διακριτική μουσική επένδυση συνέβαλε στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Τα σκηνικά ήταν απέρριττα, δημιουργώντας μια εντύπωση κιαροσκούρο στη θεατρική οθόνη, που εντεινόταν με τα προσεγμένα παιχνιδίσματα του φωτισμού. Η προσαρμογή στη σκηνή του Δημοτικού Θεάτρου Πατρών δεν δημιούργησε προβλήματα. Μολονότι το έργο ήταν δίγλωσσο, με ελληνικούς και γαλλικούς υπέρτιτλους αντίστοιχα, δεν φάνηκε ότι εμπόδισε το κοινό να το παρακολουθήσει.

Η αναντίρρητη δυσκολία που εμπεριέχεται στην προσπάθεια θεατρικής μεταφοράς ιστορικών γεγονότων, τα οποία καθιστούν την πλοκή του έργου προβλέψιμη, ενώ, παράλληλα, αναιρείται η δυνατότητα διαμόρφωσης των χαρακτήρων με φαντασιακή δημιουργικότητα, για να υπερκεραστεί απαιτεί ιδιαίτερη σκηνοθετική δεξιότητα. Σχετικά με το ζήτημα αυτό, για τη συγκεκριμένη παράσταση, θεωρώ ότι μόνον επαινετικά σχόλια μπορούν να διατυπωθούν. Στην προκειμένη περίπτωση, το έργο «Ιωάννης Καποδίστριας, Δόξα και Μοναξιά» κατάφερε να αποτυπώσει την ευαίσθητη πλευρά της προσωπικότητας του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδος, αφήνοντας – νομίζω – σε όσους το παρακολούθησαν, μια γεύση χαρμολύπης από τη γνωριμία μαζί της.

«ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΟΥ ΤΟ ΠΑΙΔΙ, ΓΙΑΤΙ ΑΝ ΓΛΙΤΩΣΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΠΙΔΑ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΟΠΑΙΧΤΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΑΛΠΟΥΖΑΝΗ
ΣΤΗ ΒΕΝΕΤΙΑ ΣΧΟΙΝΑ

Είχα την χαρά να φιλοξενηθώ στον νέο χώρο του караγκιοζοπαίχτη Χρήστου Καλπουζάνη, που βρίσκεται πλησίον του Ρωμαϊκού Ωδείου και λειτουργεί ως εργαστήριο θεάτρου σκιών για παιδιά, για να συζητήσουμε πώς αγάπησε τον Καραγκιόζη, τι αναζητά μέσα από τις νέες του παραστάσεις αλλά και για να μοιραστεί μαζί μου όμορφες αναμνήσεις.

«Πώς ξεκινήσατε να ασχολείστε με το θέατρο σκιών;»

του Καραγκιόζη ώστε να τις ζωγραφίσω. Η γιαγιά μου ήταν Μικρασιάτισσα από το Αϊβαλί. Έτσι, άρχισα να παίζω αυτοσχέδιες παραστάσεις στη γιαγιά μου. Ο πατέρας μου ήταν προπονητής ποδοσφαίρου στα Προσφυγικά. Έπαιζα και εγώ ποδόσφαιρο μαζί του και εκεί είδα για πρώτη φορά τον Ορέστη (Ανέστη Βακάλογλου) να δίνει παραστάσεις. Από τότε αποφάσισα να ασχοληθώ με το θέατρο σκιών. Πήγα στο εργαστήριό του και το 1998 (σε ηλικία 12 ετών) έδωσα την πρώτη μου παράσταση στο Φεστιβάλ του Δήμου. Από τότε, κάθε χρόνο έπαιζα στο καρναβάλι ή σε κάποιο φεστιβάλ, αλλά και το καλοκαίρι με φίλους στη γειτονιά, όπου είχαμε είσοδο και έτσι βγάζαμε ένα χαρτζιλίκι.

«Όταν πλέον ξεκινήσατε να ασχολείστε επαγγελματικά με το θέατρο σκιών πώς δημιουργήσατε νέες παραστάσεις;»

Από 18 χρόνων ασχολούμαι επαγγελματικά με τις παραστάσεις Καραγκιόζη σε φεστιβάλ στην πόλη και σε χωριά. Είναι πραγματικά όμορφο να παίζεις σε χωριό, σε υπαίθριο χώρο που όλοι οι κάτοικοι έρχονται να δουν την παράσταση. Από το 2012 έχω και το εργαστήριο θεάτρου σκιών για παιδιά. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμμετοχή μας στο φεστιβάλ «Φάροι της Μεσογείου» όπου συμμετείχαν Ιταλοί, Ισπανοί, Μαροκινοί κλπ., γιατί εκεί γνώρισα και άλλους εξαιρετικούς δημιουργούς που μου έδωσαν μια νέα ματιά. Βλέποντας αυτές τις διαφορετικές και όμορφες τεχνικές στο θέατρο σκιών του εξωτερικού, μου έδωσε το έναυσμα να δοκιμάσω κάτι διαφορετικό. Από πριν ήθελα να φέρω τον Καραγκιόζη στο σήμερα αλλά με έναν τρόπο που να σέβεται την παράδοση. Θέλω, χωρίς να χαθεί η παράδοση, να προσελκύσω τα παιδιά του σήμερα, που πλέον ζουν σε μια ψηφιακή εποχή. Έτσι, προσθέσαμε το animation στην περσινή μας παράσταση (που θα παίζεται και φέτος τα

Χριστούγεννα, εφόσον πέρσι δεν ολοκληρώθηκε ο κύκλος της) Το πνεύμα των Χριστουγέννων από τα χέρια της Εύας Βλαχάκη. Το κομμάτι της πρόζας ήρθε ως ιδέα από έναν νέο καλλιτέχνη, που έχω τη χαρά να έχω δίπλα μου από 12 χρονών που ερχόταν στο εργαστήριο, τον Μιχάλη Καταραχιά, στην παράσταση 1944 Η απελευθέρωση της Πάτρας. Θέλαμε με αυτή την παράσταση να δείξουμε την ιστορία της πόλης, για τον πρώτο βομβαρδισμό και για τους ήρωές της. Και θα ήθελα να σημειώσω με την ευκαιρία αυτή ότι δεν πρέπει συνέχεια να γκρινιάζουμε ότι ο Δήμος ή το κράτος δεν αναδεικνύει την ιστορία του τόπου ή ότι δεν στηρίζει τους καλλιτέχνες και την τέχνη, γιατί μπορούμε και μόνοι μας να βοηθήσουμε τον εαυτό μας δουλεύοντας και δείχνοντας τον καλύτερο εαυτό μας, πάντα με χαμόγελο. Ακολούθησε η παράσταση Εισ τον Αφρό της Θάλασσας, η οποία είχε οικολογικό περιεχόμενο, κάτι που τράβηξε ιδιαίτερα τα παιδιά. Έπειτα, ήταν η παράσταση Οδύσσεια '22 που μιλούσε για την Οδύσσεια του καθενός, για τον πόλεμο και την προσφυγιά που έχουν ζήσει αρκετοί λαοί στην ιστορία. Και σε αυτή την παράσταση ο Μιχάλης δεν είναι ο Όμηρος, αλλά ένας παραμυθάς που λέει ιστορίες στα παιδιά.

«Έχετε αναφέρει σε άλλες σας συνεντεύξεις ότι οι παραστάσεις σας δεν είναι μόνο για παιδιά, αλλά δεν θα ήθελα να σταθούμε και τόσο σε αυτό. Θα ήθελα, όμως, να μου μιλήσετε για το πώς εμπνέεστε ως καλλιτέχνης αλλά και τι προσδοκάτε μέσα από τις παραστάσεις σας.»

Φυσικά και οι παραστάσεις δεν είναι μόνο για παιδιά, αλλά ο σκοπός αυτών των παραστάσεων είναι να δώσουν κάποια ερεθίσματα στα παιδιά. Η κοινωνία μας μαστίζεται από φαινόμενα ρατσισμού, φασισμού, υπάρχουν προβλήματα στο θεσμό της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης και πάνω από όλα της ειρήνης. Δεν μπορώ να ακούω ένα παιδί να λέει «θα τον σκοτώσω αυτόν». Και φταίμε και εμείς, ακόμα και οι καραγκιοζοπαίχτες που ακόμα παίζουμε παλαιά έργα, εθνικιστικά, που ο Τούρκος είναι ο εχθρός και υπάρχει αυτή η βία. Δυστυχώς, με όσα έχουν συμβεί τελευταία, φαίνεται ότι η κοινωνία πάει προς τα πίσω. Το σπίτι μας, η οικογένειά μας είναι σαν μια βάρκα, που αν ξέρεις καλό κουπί και έχεις δύναμη θα πάει μπροστά. Πρέπει να προσέξουμε τα παιδιά, να τα στηρίζουμε, γιατί μόνο τότε θα υπάρχει ελπίδα (όπως στο τραγούδι του Σιδηρόπουλου σε μουσική Θεοδωράκη - Υπερασπίσου το παιδί, γιατί αν γλιτώσει το παιδί υπάρχει ελπίδα). Και γι' αυτό ψάχνουμε νέους τρόπους και τεχνικές και προσπαθούμε να μην χρησιμοποιούμε παλιά και φτηνά αστεία. Ψάχνουμε κάτι το καινούργιο για να προσφέρουμε στο κοινό.

«Όπως αναφέρεται και παραπάνω έχετε ταξιδέψει και στο εξωτερικό με τις παραστάσεις σας. Τι μηνύμες έχετε από αυτά τα ταξίδια;»

Στη Γερμανία έχουμε πάει δύο φορές, και αυτό είναι μεγάλη επιτυχία. Η ελληνική κοινότητα μας καλοδέχτηκε και τις δύο φορές. Ειδικά με την παράσταση Οδύσσεια '22 συγκινήθηκαν ιδιαίτερα. Μοναδικό ήταν το ταξίδι στην Τυνησία, όπου μας βράβευσε και ο Υπουργός Πολιτισμού της χώρας. Αν και φτωχή οικονομικά χώρα, η φιλοξενία ήταν υπέροχη· μας έδωσαν βοηθούς και ο χώρος που παίζαμε ήταν πολύ καλός. Πραγματικά νιώσαμε σαν να βρισκόμασταν στο σπίτι μας. Αν και δεν ξέραμε τη γλώσσα και οι άνθρωποι που μας βοηθούσαν δεν γνώριζαν αγγλικά, καταφέραμε να επικοινωνούμε με ελάχιστες λέξεις, περισσότερο με κινήσεις, κάτι που ήταν μοναδικό. Το μη ελληνικό κοινό βλέπει τις παραστάσεις ως κάτι καινούργιο, πρωτότυπο και πρωτοποριακό. Τους αρέσουν ιδιαίτερα οι φιγούρες, τα σχέδια και το γεγονός ότι είναι έγχρωμες. Στην Τυνησία τους φάνηκε περίεργη η αλλαξοφωνία. Δεν μπορούσαν να φανταστούν ότι ένας άνθρωπος μπορεί να κάνει τη φωνή σε τόσους ρόλους, διαφορετικού φύλου και ηλικίας.

«Θα θέλατε να προσθέσετε κάτι, πριν ολοκληρώσουμε τη συνέντευξη;»

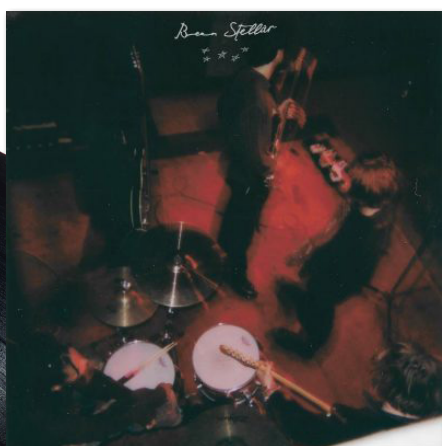
Θα ήθελα να ευχαριστήσω αρχικά τη σύντροφό μου. Αν δεν είχα τη σύντροφό μου, δεν θα είχα καταφέρει τίποτα. Επειδή και εγώ πολεμάω με τους εσωτερικούς μου δαίμονες, όπως και κάθε άνθρωπος, θα ήταν αδύνατον να τα καταφέρω χωρίς τη στήριξή της. Μου έδωσε δύναμη για να κάνω τα ταξίδια αυτά και ειδικά το ταξίδι στην Τυνησία, καθώς φοβόμουν ιδιαίτερα για το τι θα συναντήσω ή για το τι θα μπορούσε να συμβεί. Είναι το δώρο της ζωής μου, που μου έδωσε άλλα δύο δώρα, τα παιδιά μας. Θέλω να αφήσω μια κληρονομιά στα παιδιά μου μέσα από τις μηνύμες με τον πατέρα τους, τον χρόνο που περνούν μαζί μου ή με αυτά που κάνω. Θέλω το ίδιο να προσφέρω και στα υπόλοιπα παιδιά μέσα από το εργαστήριο. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλη την ομάδα για τη στήριξη και την έμπνευση που δίνουν για τις παραστάσεις μας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων θα υπάρχει η παράσταση Το πνεύμα των Χριστουγέννων που θα ταξιδέψει σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Μείνετε συντονισμένοι στα social media του Χρήστος Καλπουζάνης - Θέατρο σκιών official για τις νέες παραστάσεις. Τέλος, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω από καρδιάς για αυτή την υπέροχη συνέντευξη.

ΤΟ @UP ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ: ΝΕΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΕΣ 2022 (EP'S EDITION)

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΑΚΡΗ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το ομώνυμο ντεμπούτο της πενταμελούς μπάντας Been Stellar από τη Νέα Υόρκη, το οποίο κυκλοφόρησε τον Αύγουστο από τη So Young Records, ισορροπεί έξοχα μεταξύ shoegaze και dream-pop. Πρόκειται, με διαφορά, για μια από τις πιο δυνατές κυκλοφορίες του 2022 και για μια μπάντα που στο μέλλον σίγουρα θα μας απασχολήσει. Ηχητικά παραμορφωμένα riffs, αφοπλιστικά ειλικρινή φωνητικά συνοδεύουν με τρόπο δημιουργικό και παθιασμένο όλες τις συναισθηματικές εξάρσεις που μπορεί να βιώνει ένας νέος που νιώθει ότι ο κόσμος του καταρρέει: *Fearless youth and parents' truth/My exhaust is my own colossus/How did we get to this place?/How many hits can you take?* ('Kids 1995').

Το *A Modern Job* του garage-punk κουαρτέτου Sprints από το Λουβλίνο κυκλοφόρησε τον Μάρτιο από τη Nice Swan Records. Οι Sprints κάνουν κάτι εντυπωσιακό, μέσα –σε ένα 15λεπτό ep που διαθέτει πέντε κομμάτια– καταφέρνουν να εξερευνήσουν θέματα ταυτότητας, υπαρξιακά, πολιτικά και κοινωνικά. Επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις με έντονο σαρκασμό και αυθάδεια καταλήγουν σε απελπισμένες και συναισθηματικά φορτισμένες κορυφώσεις. *Cause I want a modern job/A modern life/With modern money/And a modern wife [...] But this modern hope/That's all I have*. Για τη μπάντα το *A Modern Job* είναι μια κριτική της σύγχρονης ύπαρξης αλλά και μια καλλιτεχνική εξερεύνηση

του τι σημαίνει να μεγαλώνεις όντας queer. Η τραγουδίστρια Carla Chubb μιλώντας για το *A Modern Job* αναφέρει: «Μεγαλώνεις και βομβαρδίζεσαι στα MME, στα βιβλία, παντού για το πώς πρέπει να είναι μια 'κανονική' ζωή. [Σου λένε] να μεγαλώσεις, να ερωτευτείς, να παντρευτείς...ζήτω η πυρηνική οικογένεια. Αντίθετα, όταν είσαι queer όλα αυτά τα πράγματα μπορεί να φαίνονται ασυλήθιστα, απρόσμενα και σε ορισμένα μέρη του κόσμου παράνομα. Αυτό σε αφήνει να αισθάνεσαι χαμένος, αποκλεισμένος και μπερδεμένος. Ήθελα το *Modern Job* να αποτυπώσει αυτά τα συναισθήματα: χαοτική ενέργεια, μοναξιά και λαχτάρα για 'κανονικότητα' ενώ προσπαθείς να βρεις αποδοχή μέσα σου».

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

σημει ωματά ριο

Στη φωτογραφία εικονίζονται μαθήτριες του Αρσακείου Πατρών σε ώρα μαθήματος· μάλλον στο μάθημα της Βοτανικής ή της Φυτολογίας, αν κρίνουμε από τα τριαντάφυλλα. Το Αρσάκειο ιδρύθηκε το 1891 και στεγάστηκε στην οικία Νιανιάρα, στην οδό Ρήγα Φεραίου. Στα Πριμαρόλια, η Αθηνά Κακούρη, περιγράφει το κτήριο αλλά και την προσμονή της πόλης για την ίδρυση του Σχολείου. «Στην οδό Ρήγα Φεραίου, μισό τετράγωνο μετά την πλατεία τής Όλγας και απέναντι στο στενό Ραδινού, υπήρχε ένα μεγάλο κτίριο που στέγαζε το ξενοδοχείον «Αι Πάτραι». Δεξιά και αριστερά μέσα από τη φαρδιά είσοδό του λειτουργούσαν δύο εστιατόρια το χειμώνα και για το καλοκαίρι είχε προς τη θάλασσα μια αυλή, που την σκίαζε ένα μεγάλο πλατάνι. Μια όμορφη, μαρμαρίνη σκάλα οδηγούσε στα σαλόνια και στα υπνοδωμάτια τού πρώτου ορόφου και μια στενότερη, ξύλινη, στον δεύτερο, όπου βρισκόταν τα υπόλοιπα. Το ξενοδοχείο ήταν ωραίο και άνετο, αλλά δεν πρόκοψε. Στο μεταξύ η πίεση για να αποκτήσει η πόλη ένα Αρσάκειο αυξανόταν και ο Δήμος, με τη βοήθεια τού Αχιλλέα Γεροκωστόπουλου, τού πατρινού Υπουργού Παιδείας, κατέληξε σε συμφωνία με τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία. Ο Δήμος θα της παρείχε το οίκημα και η Εταιρεία θα άνοιγε στην Πάτρα ένα από τα υποδειγματικά και ζηλευτά Παρθεναγωγεία της.» (σ. 449)

Πράγματι, ήδη από το 1874 οι κάτοικοι της Πάτρας είχαν προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες, προκειμένου η Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία να ιδρύσει σχολείο στην πόλη. Δώδεκα «ευπόληπτοι πολίτες» της Πάτρας, λένε οι εφημερίδες της εποχής, υπέβαλαν αρχικά το αίτημα για την ίδρυση Παρθεναγωγείου. Το 1884 ο Δήμος Πατρέων επανέφερε το αίτημα. Τελικά, λίγα χρόνια μετά, ο Γερωκοστόπουλος, βουλευτής Αχαΐας και υπουργός Εκκλησιαστικών και Δημόσιας Εκπαίδευσης, ολοκλήρωσε τη συμφωνία. «Το γεγονός της ίδρυσης του Αρσακείου Πατρών χαιρετίστηκε με ιδιαίτερη ικανοποίηση από την αχαϊκή κοινωνία αλλά και από τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής, καθώς θα μπορούσε να καλύπτει πλέον τις εκπαιδευτικές ανάγκες όλης της τότε ελεύθερης Δυτικής Ελλάδας (Εφ. Αχαΐα, 2 Αυγούστου 1891)»¹.

Ας επιστρέψουμε στο μάθημα της Βοτανικής. Από τη φωτογραφία, που μάλλον είναι «τραβηγμένη» σε εαρινή περίοδο, λείπει μια ειδική ποικιλία χειμερινών τριαντάφυλλων. Σύμφωνα με τον μύθο, ο Ελλέβορος ο Μέλας (*Helleborus niger*) συνδέεται άμεσα με τα Χριστούγεννα. Μια βοσκοπούλα από τη Βηθλεέμ, που δεν είχε δώρο για τον νεογέννητο Χριστό, έκλαψε, και, από τα δάκρυά της, εμφανίστηκαν αυτά τα πολύ ασυνήθιστα χειμερινά τριαντάφυλλα. Στη δυτική τέχνη, πολλά τραγούδια και ζωγραφικοί πίνακες, πολλές μπαλάντες και φωτογραφίες είναι αφιερωμένες στα περίφημα τριαντάφυλλα των Χριστουγέννων. Στη νεοελληνική ποίηση, τα αποτύπωσε πρώτος ο Γεώργιος Δροσίνης, στη συλλογή του Φευγάτα Χελιδόνια (1935). Ας σημειωθεί πως ο ίδιος ποιητής είχε γράψει παλαιότερα και την «Ανθισμένη Αμυγδαλιά» (δημοσιεύτηκε στον Ραμπαγά, το 1882). Το γνωστό ποίημα, που μελοποιήθηκε σχεδόν αμέσως, ήταν εμπνευσμένο από την εξαδέλφη του Δροσίνα Δροσίνη, «εσωτερική», τότε, στο Αρσάκειο Αθηνών. Ο ίδιος ο ποιητής αργότερα θα σχολιάσει το συμβολισμό που είχαν τα άνθη στο έργο του : «Με την απειρία της ζωής τότε, και με τη θλιβερή επίδραση τού ρομαντισμού, είδα τ' άνθη της Αμυγδαλιάς όχι ταιριαστά στολίδια της ανοιξιτιάτικης χαράς [...] είδα το προμήνυμα της χιονιάς, το πρόσκαιρο της νιότης και τη φοβέρα των γηρατειών».

Χριστουγεννιάτικα Τριαντάφυλλα

Τα Χριστουγεννιάτικα Τριαντάφυλλα,
-θάμα σ' άλλα χρόνια περασμένα-
τα είδα αλήθεια, με τα μάτια ορθάνοιχτα,
μια φορά ν' ανθίσουν και για μένα.
Τα είδα μες στα σκόρπια τα ξερόφυλλα
να βλασταίνουν απ' το πέρασμά σου
και τον παγωμένο αέρα ευώδιασαν
τα Τριαντάφυλλα-ή το ανάστημά σου!
Θάματα παλιών καιρών δε γίνονται,
δε γυρίζει πίσω η Πίστη η πρώτη.
Τα Χριστούγεννα Τριαντάφυλλα
τ' άνθισε για με η δική σου η Νιότη.

Γεώργιος Δροσίνης

1. <https://history.arsakeio.gr/index.php/2018-07-13-09-44-02/108-to-proto-arsakeio-patron-stin-oikia-nianiara>

